ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ և բէ գաւառաց համար
Տարեկան 7 մէճիտ
Վեցամսեայ 3 1/2 »
Եռամսեայ 2 »
Օտար երկիրներու համար 40 ֆր.
Վեցամսեայ 20 »
Եռամսեայ 10 »
Թղթատարի ծախքը մեր վրայ, բաց ի Բօսթ Լօքալէն։
Դրամի փոխարէն փոստայի փուլ կ'ընդունուի՝ 115 ղրուշի փուլն 100 ղրուշի հաշուով։
Նամակները կ'ուղղուին առ ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
38, Պապը Ալի Ճատտէսի, Կ. Պոլիս

ՔՍԱՆ ՓԱՐԱ

ԲՈՒԶԱՆԴԻՈՆ

ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՄԵՆՕՐԵԱՅ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ԳԻՏԱԿԱՆ

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ԲՈՒԶԱՆԴ ՔԷՉԵԱՆ

"پوزانتيون"
ارمنيجه يومى وسياسى غزته
صاحب امتياز ومدير مسؤلى
پوزانت كچيان
مطبعه و اداره‌خانه‌سى باب عالى جاده‌سنده ۳۸ نومرولى
دائرهٔ مخصوصه‌ده‌در

PUZANTION
Journal Arménien Quotidien,
Politique, Financier et Littéraire
Directeur-Propriétaire
PUZANT KÉTCHIAN
Bab Aali Djaddéssi, No. 38.
CONSTANTINOPLE

ՔՍԱՆ ՓԱՐԱ

Ա. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 26 | ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 3 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1896 | (Լ. 15 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ) | 10 ՐԷՃԷՊ 1314. | Ա. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 26

Կ. ՊՈԼԻՍ, ԴԵԿՏ. 3/15, 1896

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆՔ

ՀԱՑ

Հացի վրայ խօսելու երկու որոշ պատճառ ունինք այս պահուս։ Նախ, հացի գնոյն վրայ եղած պաշտօնական կարգադրութիւններն։ Երկրորդ, բայց հա՞րկ է երկրորդ պատճառն ալ ի մէջ բերել, երբ ա՛յնքան կարօտեալներ կան որ հա՛ց կը խնդրեն։

* * *

Հացի գնոյն վրայ, ընթերցողք շաբաթ օրուան «Բիւզանդիոն»ին մէջ ուշագրաւ Պաշտօնական Ջեկոյց մը տեսան։ Հացագործները Քաղաքապետութեան դիմելով հացի գնոյն վրայ հինգ փարայի յաւելում մ'ալ ընել խնդրեր են։ Քաղաքապետութիւնը սովորական մասնագէտներուն ձեռամբ պէտք եղած քննութիւնը կատարելով, համոզում գոյացուցեր է թէ «հացի գինն ո՛չ թէ հինգ փարա աւելցնել այլ հինգ փարա պակսեցնել պէտք է»։ Հետեւապէս, ուրբաթէն ի վեր հացին նոր քաշը 40 փարա, կամ քիլօկրամը 22 սանթիմ կը ծախուի։

Զարմանալի չէ՞ հացագործներուն ըրածնի։ Երբ հացին գինը կարելի էր նոյն իսկ հինգ փարա պակսեցնել, գոնէ չէի՞ն կրնար շատանալ 45 փարա գինն անփոփոխ պահելով։ Բայց ո՛չ, աւելին կը խնդրեն, և վայելած գիներնին ալ վրայ կուտան։ Շատ չքննադատենք հացագործները։ Մարդիկ ասա՛նկ են շատ անգամ։ Աւելին կը պահանջեն, և ունեցածնին ալ վրայ կուտան։ Աւելի աղէկ պիտի ըլլալ ա-նկայունութեամբ այնպիսի գործերու ձեռնամուխ կ'ըլլան որ իրենց վայելած վիճակն ալ կը կորսնցնեն։

* * *

Վերջին շաբաթներուս մէջ հացի գնոյն յաջորդաբար երկու անգամ հնգական փարա վրայ գնելը մասամբ արմտիքի նուազութեան բերմունքն էր, մասամբ տեղւոյս Մաքսատան և ցորենի վաճառականներուն մէջ յուզուած ծանօթ խնդրոյն։ Տեղ տեղ արմտիքի նուազութիւնն սակ՛ չեչտող պարագան եղաւ Հնդկաստանի ընդարձակ մէկ մասին մէջ տիրող սովը կամ անոր մօտ սղութեան վիճակը։ Բայց շոգենաւերը պարապ չեն կենար։ Վոսփորէն անցնող շոգենաւերուն մեծագոյն մասը կը պատկանի անգլ. շոգենաւերու այն ճիւղին որ ցորեն կը փոխադրէ Սեւ ծովու ռուսական, ռումանական, պուլկարական նաւահանգիստներէն։ Պուլկարներն առաջ սովրուած էին իրենց ցորենն իջեցնել Տէտէաղաճ օամ. Նաւահանգիստն, ուսկից կառնէին անգլիական շոգենաւերն։ Իրենց երկրին մէջ երկաթուղիներն այնպիսի հաշիւով մ'ընդարձակեցին, որ անգլ. շոգենաւերը պուլկարական ցորեններն աւելի աժան և աւելի առատ կրնան գտնել Պուրկասի պուլկարական նաւահանգստին մէջ։ Նոյն նպատակաւ հիմա թէ Պուրկասի թէ Վառնայի նաւահանգիստները կը շինուին եւրոպական կատարելագործեալ ձեւով։ Շոգենաւերու և երկաթուղիներու ծաւալման ու բարւոքման շնորհիւ, սղութիւնն հիմակ երկարատեւ չի կրնար ըլլալ քաղաքակիրթ աշխարհի մէջ։ Հաղորդակցութեանց դիւրութիւնը շուտով կը հաւասարեցնէ գիները քաղաքակիրթ աշխարհի ամէն կողմերը։ Նոյն իսկ Հարաւային Ամերիկայի մէջ Արժանդինի հունձքին առատութիւնը կօգնէ որ Եւրոպիոյ այս կամ այն երկիր իր հունձքին անբաւականութեան երեսէն հացը սուղ չուտէ։ Այս անգամ ալ ճիշդ այնպէս եղաւ։ Հնդկաստանի մէջ հունձքը պակաս էր. Ռուսիոյ մէջ միջինէն վար էր, բայց Արժանդինի մէջ և այլուր առատ էր, Փոքր Ասիոյ մէջ ալ առհասարակ ցորենն յոյժ աժան ծախուեցաւ այս տարի։ Տեղւոյն կարօտեալներուն համար մեծ բարիք մ'էր այս, բաւական էր որ գտնուէին բարեգործ ձեռներ որք այն աժան արմտիքը տեղ տեղ ամբարած ըլլային՝ ձմրան թշուառութիւններն սփոփելու։ Իրօք ալ տեղ տեղ այս աջէկութիւնն ընող մարդասէրներ գտնուեր են։ Օրհնեա՛լ ըլլան։

* * *

Պոլսոյ մէջ հացը կաժննայ կամ կը սղի ո՛չ միայն ցորենին միջազգային գնոյն ճիշդ հետեւողութեամբ, այլ և այն հաշիւով թէ պարկ մը ալիւրի վրայ վճարուած մաքսն 100էն քանիի կուգայ ճշդիւ։ Կ. Պոլիս մտած ալիւրէն թէև 100էն 8 մաքս կառնուի, բայց պարկերը կշռելու Մաքսային ձեւակերպութեանց բերմունքով, վաճառականները քանիցս դիտողութիւն ըրած են թէ մաքսն աւելի ծանր կուգայ իրենց, և ալիւրն ո՛րչափ աժան ըլլայ օտար հրապարակներուն վրայ, իրենք չեն կրնար նոյնքան աժան հանել հացը։ Առեւտրական նախարարութեան, Մաքսային վերատեսչութեան և Քաղաքապետութեան հոգածու միջնորդութիւնը խնդրուած էր՝ այս պարբերական խնդրին վերջ տալու համար, որպէս զի ալիւրն ո՛րքան աժննայ, ժողովուրդն ալ հացը նոյնքան աժան ուտելու կարող ըլլայ։

Ոմանք կը կարծեն թէ վարպետ հացագործներու պակսութիւնն ալ պատճառ կ'ըլլայ հացին սուղ ծախուելուն։

Մնաց որ, քիլօն 40 փարայի գինը Պոլսոյ մէջ էն աղէկ հասարակ հացին գինն է։ Աւելի աժան հացեր շատ կան. Քիչ մը ստորին ալիւրով պատրաստուած Սիմիտճիի հացը մինչ 10 փարա վար է։ Օթեկ հացն ալ 5-10 փարա աժան կը ծախուի, և յայտնի է թէ ձմեռն օթեկ հաց աւելի կուտուի. որովհետեւ ամէն տան մէջ կրակ կը գտնուի, (կամ մաղթենք որ գտնուի,) և օթեկ հացը շերտ շերտ կտրելով տաքցնելէն ետքն, աղքատիկ ընտանիքն իբրև պաքսիմատ կամ սխաքիւի կը կերցնէ զաւակներ իր զաւակներուն, բարեկեցիկն ալ դիւրամարսութեան համար կը կարմրցնէ օթեկ հացը։

* * *

Բայց օթեկ ըլլայ թէ Թարմ ըլլայ, հա՛ց թող ըլլայ։ Անհամար կարօտեալներ հիմակ հաց կաղաղակեն, և հաւաքաբար թէ անհատաբար մեր պարտքն է ամէն բանէ առաջ հաց ճարել։ Քաղաքապետութիւնը բարի սովորութիւն ունի կշռոք պակաս հացերը ժողվելու գրաւելու պարտազանց հացագործներէն։ Կը յուսացուի որ այսպիսի գրաւուած հացերէն Խասգեղի և Գասըմ Փաշայի. կարօտեալներուն տրուի օրական հացի պարէնն, որոյ ընդհատումը, ձմրան եղանակին մէջ մանաւանդ, շատ ծանր եկած էր այն խղճալիներուն, և աղերսագրեր մատուցուած են Քաղաքապետութեան։ Այս անհրաժեշտ պարէնն եթէ ամռան եղանակին մէջ կտրուած ըլլար, այնքան հոգ չէր. այն կարօտեալներ թերեւս կրնային դուռնէ դուռ պտտիլ, գործ ճարել, հաց ճարել, մուրա՛լ դուցէ։ Բայց անոնք որ հագուստ կագուստ չունին, ներկայ եղանակին մէջ ուր ամէն գործեր դադրած են, ի՞նչպէս առդէն անդէն իյնան, և ամէն ջանք ընելով հանդերձ, եթէ լոկ հացն անգամ չգտնե՞ն։ Գո՛նէ հացը, որքան ալ անբաւական քանակութեամբ ըլլայ, ապահովուած տեսնելն իրենց համար մխիթարութիւն մը պիտի ըլլար, և դրամական, տնտեսական, առեւտրական այս դառն ճգնաժամի համբերութեամբ և յուսով անցունելու պիտի քաջալերէր զիրենք։ Արդէն տարակոյս չունինք որ անոնց այս պէտքն Ամեն. Մ. Պատրիարք Հօր եւս ուշադրութիւն մատուցուած է։

ՔՍԱՆԱՄԵԱԿ ՄԸ ՀԱՅ ԼՐԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՄԷՋ

ԺԱ.

Ըսի թէ երբ 1879ի սկիզբը Մասիսի խմբագրութեան մէջ մտայ, թերթին տպագրութիւնն 350 էն մինչեւ 400 օրինակ էր։ Այս թիւ բարձրացաւ 800—900 ի՝ 40 փարա գնով, 1,300—1,500ի՝ 30 փարա գնով, և մօտ 2,000ի՝ 20 փարա գնով։ Այսքան յաջողութիւն Մասիս ո՛չ անկէ առաջ վայելած էր, ո՛չ անկէ ետքը վայելեց։ Մասիս ժամանակին էն ժողովրդական օրաթերթն եղաւ։ Խմբագրութիւնն ի սկզբան մեր երկուքէն կը բաղկանար, Իւթիւճեան էֆ. է և ինձմէ։ Բայց երբ թերթը վեց սիւնակի բարձրացուցինք, օգնականի մը պէտքն զգալի եղաւ, և այն ատեն Բիւզանդ էֆ. Պողաճեան մտաւ Մասիսի մէջ, և կարճ միջոցի մէջ այնքան յառաջ եկաւ որ լուրերուն խմբագրութիւնն և կարեւոր թարգմանութիւնք անոր յանձնուեցան։ Պողաճեան էֆ. իմ Ալէ-Էւերի անցնելէս ետքն (1883ին) եօթն ամիս առանձին վարեց Մասիսի խմբագրութիւնն, և պահ մը Լոյսի խմբագիր ալ եղաւ, վարժ գրիչ մը ի հանդէս բերելով, մաքուր աշխարհաբարով մը, մանաւանդ որ աշխարհաբարի քերականութեան մը հեղինակ ալ է։ Հիմա «Բիւզանդիոն»ի խմբագրութեան մէջ իր աշխատակցութիւնը վայելելու բախտն ունինք։

Բաղդատելով 1879—1882 ի Մասիսն անկէ առջի շրջաններու Մասիսին հետ՝ քանի մը տարբերութիւններ պարզապէս աչքի կը զարնեն։ 1879էն առջի Մասիսներուն մէջ շաբաթներով, նոյն իսկ ամիսներով կրնաք դեգերիլ առանց ազգային յօդուած մը գտնելու, խմբագրական մը որ ազգային գործերուն կամ խնդիրներուն վիճակն որոշակի պատկերացնէ։ 1879, 1880, 81 և 82 ի Մասիսներուն մէջ այս պակասը լրացուցեր էի իմ ստորագրութիւնս կրող «Ազգային Տեսութիւն»ներով, որով շաբաթն երկու-երեք անգամ ազգային այս կամ այն խնդրոյն վիճակը, կամ խնդիրներուն ամբողջութիւնն աչքէ կանցունէի, ամէն բանէ առաջ հոգ տանելով օրուան խնդրոյն անցեալ և ներկայ ամէն տարրերքն ընթերցողին ներկայացնելու, երբեմն ալ լուծման եղանակ մը առաջարկելով մեր կողմէ։—Միւս նորութիւնն էր ժողովներուն լրաբերութիւնը։ Առաջուան Մասիսներուն մէջ ամէնէն կարեւոր նիստը քանի մը տողով կը ծանուցուէր կը լմննար։ Վերոյգրեալ չորս տարիներու Մասիսներն այլապէս շահագրգիռ են այս նկատմամբ։ Ուրբաթ գումարուած Ժողովին շաբաթ աւուր Մասիսի մէջ պատմութիւնը կար մինչեւ 600 տող։ Ասիկա մեծ մինակ իմ գործս էր։ Կը զգայի թէ այնպէս ընել պէտք էր և կընէի։ Արդի լրագրութեան լաւագոյն դրութիւններէն մաս մը բան մեր լրագրութեան մէջ մտցնել կաշխատէի։ Ամէն ոք գոհ էր թերթին այս նորութիւններէն։—Վիեննայի Մխիթարեաններէն Հանդէս Ամսօրեայի պատուարժան Խմբագիր Հ. Գալէմքեարեան իր հրատարակած «Հայ Լրագրութեան Պատմութեան» մէջ, երկարօրէն խօսելով Մասիսի վրայ, անոր այս շրջանը թերթին բովանդակ գոյութեան մէջ էն փայլուն շրջանն հռչակած է, յատկապէս յիշելով իմ ստորագրութեամբս երեւցած Ազգային Տեսութիւնները, Շաբաթական Տեսութիւններն և Քաղաքական Տեսութիւնները։—Այս պարագաներն ի մէջ պիտի չբերէի եթէ Իւթիւճեան էֆ. ատոր տեղի տուած չըլլար այնպիսի դիտողութիւնով մը որոյ արժէքն արդէն քաջ կը հասկնան ամէն անոնք որ կը յիշեն թէ՝ 1879էն առջի և թէ 1879էն ետքի Մասիսները։

ՀԱՇՈՒԵՑՈՅՑ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ Ս. ԼՈՒՍԱՒՈՐԻՉ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ԱՌԺԱՄԵԱՅ ՄԱՏԱԿԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ

Սկսեալ 1896 Սեպտեմբեր 20էն մինչեւ 28 Նոյեմբեր 1896

ՄՈՒՏՔ

	Ղրշ.	փր.
Դանձանակ		
Հասոյթ մինչեւ Նոյմ. 1 . . .	1391	20
Բանկալ		
Հասոյթ մինչեւ Նոյմ. 28 . .	4264	20
Դիւանախան		
Հասոյթ մինչեւ Նոյմ. 1 . . .	155	—
Մկրտ. և Պսակ		
Հասոյթ մինչեւ Նոյմ. 26 . . .	10	—
Նուէր		
Հասոյթ մինչեւ Նոյմ. 28 . . .	58	20
Արտ. հասոյթ		
Վաճառեալ չղջ.քի քարի մը արժ.	80	—
Դրամն. տուրք.		
Նախորդ ամսոց գանձանակաց մեթալիքի տարբերութիւն	24	—
Պնակ		
Նոյմ. 28 հինգշաբթի հասոյթ	25	20
Վարձակալ		
Գանձեալ վարձք մինչ 28 Նոյմ.	19729	—
	25738	—

ԵԼՔ

	Ղրշ.	փր.
Եկեղ. պաշտօնէայ		
Վճարեալ ամսականք	5381	20
Ընդհ. ծախք		
Զանազան ծախք մինչեւ 28 Նոյեմբեր 1896	1515	—
Կիւլէլ Օննիկ		
Կապին փոխարէն ամսական Լ. Օ. 17 1/2էն	3780	—
Նպաստ կարօտելոց		
Թաղեցի խղճալեաց զնդն. նպաստ	568	—
Կալ. Նորոգութիւն		
Մինչեւ 28 Նոյմ. կատարուած նորոգութիւնք կալուածոց	1704	—
Ռուբէն էֆնտ.		
Կտակած տանը փոխարէն ամսական Լ. Օ. 3	648	—
Կէդր. Նախակրթարան		
Ուսուցչաց 96 Օգս. ամսականք (Հրամանաւ Ազգ. Վարչ.) . .	1652	20
Կէդր. Վարժարան		
Ուսուցչաց Դ. եռամսէին առ հաշիւ (Հրմնաւ. Ազգ. Վարչ.*)	4250	—
Նպաստ որբանոցաց		
Հրամանաւ Ազգ. Վարչ. ընդհանուր աղքատաց համար շաբաթական 250 ղրշ. . .	2000	—
Մնացորդ		
Մնացորդ պահանջքը վճարեալ	670	30
Կոտալէնկոյ		
Գինալը կզգիի եկեղեցւոյն . .	80	—
Եկեղ. Նորոգութիւն		
Եկեղեցւոյ վերաբերեալ նորոգութիւնք	257	—
Մեղրամոմ		
Գինեալ մոմի տարբերութիւնը վճարեալ	1	20
Մնացորդ		
Պատրաստ դրամ	3229	—
	25738	—

Առժամեայ մատակարարութեան Դանձապետ

1896 Նոյմ. 29 Մ. ԶՕՊԱՆԵԱՆ

(*).—Մատակարարութեան ի պաշտօն կոչուած միջոցին թէ՝ Կեդրոնականի և թէ Նախակրթարանի ուսուցիչներուն պահանջքն էր 431 1/2 Օսմ. ոսկի։

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

ԵՐԶՆԿԱ

Գ.

Վաճառականութիւն.— Վաճառականական դասակարգէն Երզնկայի մէջ կան լումայափոխ կամ դրամափոխներ որոնք տեղական յորջորջմամբ սեղանաւոր կանուանուին։ Սեղանաւորութիւնն ո՛ւր դրամափոխութիւնն ուր։ Այդ քաղաքի մէջ հաստատուած սեղանաւորներու ստորագրութիւնը հօս, Պոլսոյ մէջ ոչ մէկ դրամատուն կը ճանչնայ, պոլսական վաճառականաց քով իսկ վարկ չունին անոնք. ոչ թղթակից ունին և ոչ ալ Բերայի մէջ օրն օրին հրատարակուած պորսայի լուրերէն կամ դրամոց ու թղթոց արժէքին անկումէն ու բարձրացումէն հետաքրքրուիլ գիտեն։ Երզնկայի սեղանաւոր ըսուածները դրամափոխներ են լոկ, և այդ համեմատաբար փոքր քաղաքին մէջ դրամափոխ մը չպիտի կրնար ապրիլ։ Պոլսոյ մէջ հաստատուած դրամափոխներն անգամ, եթէ յաճախակի սեղանաւորական այս կամ այն ճիւղին վերաբերող ձեռնարկներ չընեն, դժուար թէ ապրին։ Հապա ի՞նչպէս կապրին ու կը վաստկին Երզնկայի դրամափոխները. գաղտնի՛ք։

Այո՛, գաղտնիք մ'է ասիկա տեղւոյն հասարակութեան համար, թերեւս կարի պարզամիտ պատասխան մ'ունին տալիք, «բարան բարա կը շահի»։ Կը շահի՛, բայց ի՞նչպէս. տեսնենք։ Դրամ փոխելով, օրուան մէջ 1—2 ղրուշէն աւելի չէ կարելի շահիլ հօն, մինչդեռ այդ տեղի դրամափոխներու օրուան զուտ հասոյթը գոնէ քսան ղրուշ պէտք է ըլլայ, վասնզի շատ անգամ գրրոցին մէջ երեւցած կարմրուկ ոսկիները, դրամագլուխը փոխ առնուած կըլլայ տոկոսով։ Արդ, կարենալ շահելու համար միջոց մը կար—յոռի, և ստգտանելի վաշխառութիւնը. և համարձակեցան զայն գործադրել, հակառակ օրինաց բացորոշ արգելման։ Այո՛, ժամանակ մը վաշխառու եղան, և ժողովուրդն առաւել եւս պատկառեցաւ սեղանաւորէն, զի յաճախ կը գործէր հեռն առաւօտուի բերմամբ։ Իսկ յետոյ տակաւ առ տակաւ տեսնելով շատ երկրագործներու և համեստ ընտանեաց տէրերու փոխառութեան պատճառով կործանումն ու չքաւորութիւնը, հասարակութիւնը սարսափ կզգար առաջինէն, և վերջ ի վերջոյ, երբ երկրագործական դրամատունը հաստատուեցաւ, դրամափոխին՝ կեղծ սեղանաւորին ոսկին ոչ թէ քսան բարա՝ այլ երկու բարա՝ իսկ չի կրցաւ բերել օրուան մէջ։

Հիմա անոնք, Երզնկայի մէջ, ձեռքերնին կը շփեն, ի՞նչ ընեն որ դրամ շահին, գործ չկայ։ Գործ չկա՛յ... արդէն դրամափոխի գործ չկար հօն, մինչեւ հիմակ ինքզինքդ ալ խաբեցիր. սեղանաւոր կըսեն քեզի, ինչպէս դու կը պահանջես, աղէկ ուրեմն սեղանաւորութիւն ըրէ և պիտի յաջողիս դրամ վաստկիլ։

1. Դրամատանց տոկոսի սակը ընդունէ։
2. Փոխանակագիրներ ծախէ, ու գնէ օրինական զեղջով միայն։
3. Վճարմանցդ մէջ անթերի եղիր ու անստգիւտ։

Այս երեք պայմաններու անթերի գործադրութիւնը զքեզ ընտանեօք պիտի ապրեցնէ։ Պետական արժէքթղթեր ալ կրնաս գնել ու ծախել. կորսնցնելու վտանգ չկայ գրեթէ եթէ տեղդ վերմակէդ դուրս չերկարես։

* * *

Յանձնառու վաճառական.— Այս ճիւղին մէջ գործել ուզող Երզնկացի վաճառականներ հաստատուած են Տրապիզոն, Պաթում, Պոլիս և Իզմիր։ Ասոնք իրենց քաղաքացիներուն հաշւոյն ապրանք կը գնեն ու կը ղրկեն. ըստ երեւոյթին %5 յանձնառուչէքով։ Յանձնառուք (քօմիսիօնճի) Երզնկա կը ղրկեն ամէն տեսակ ապրանք. Ներածման միայն կը սատարեն, այսինքն դրամը միշտ քաղաքէն հեռացնելու պաշտօնն ունին, արտածման վրայ բնաւ չեն խորհիր։ Արտածումը միշտ քաղաքը պիտի հարստացնէր։ Արտածելի նիւթեր չի կա՞ն արդեօք նոյն քաղաքի մէջ։

	Երզնկայի գին		Պոլսոյ գին
կարագ	օխ. 6 ղրշ.	քիլօկրմ.	20-25
իւղ	» 5-6 »	»	10-12
պնիր.	» 3-4 »	»	7- 8
հաւկթ.	հատը 3—4 փր.	հատը	10-12

Անթատամ ծաղիկն, որ այդ քաղաքին շրջակայքն այնքան առատ կը գտնուի, հօս արժէք չունի. մինչդեռ հօս, Պոլսոյ մէջ քիլօն 4-5 ղրշ. կարժէ. Մարսիլիոյ մէջ աւելի արժէքաւոր է։ Անթատամ ծաղկին սեւ ու մանիշակագոյն տեսակն ալ կայ որ քառապատիկ արժէք ունի, զի բնութիւնն այնքան առատ չպատրաստեր այդ տեսակէն։

Մեղրի, մեղրամոմի, այծի, ուլի մորթի, բուրդի, բամպակի, կաշիի տեսակներէն միշտ կը փնտռուին ամէն հրապարակի վրայ. բայց չգիտեմ ինչո՞ւ Երզնկացիք կը խորշին արտածումէ։ Հա՛, գտայ, եթե ձեռնարկող, փորձող մ'ըլլայ անոր պիտի հետեւին։ Հետեւիլը միայն բաւական չէ, ձեռներէց ըլլալու պէտք ունինք հիմակ, ամէն ժամանակէ աւելի։

* * *

Մանիֆաքթուրա.— Բամպակը մաքրել ու մանել գիտէին արդէն մեր մամեր, անով կտաւ ալ կը գործէին երկայնութեան և լայնութեան թելեր միայն ձգելով, այդ հասա կտաւը կայ դեռ մինչեւ մեր օրերը. բնական անգոյն վիճակին մէջ ներքնազգեստ կը շինուի հաստատ ու դիմացկուն, կարմիր ներկուածը վերմակի սաւան, նախշունը անկողնի և կապոյտը արհեստաւորին ու գործաւորին հագուստ։

Այս ուղղութեան հետեւողութեամբ Մանչեսթրի արտադրեալն Երզնկացիք, սակայն մանուսային համար պէտք եղած գերձանը՝ մանածը իրենք մինչեւ հիմակ ալ չի կրցին ձեռք բերել իրենց բնագաւառին մէջ, ի չգոյէ մեքենական աշխատութեանց անշուշտ։

Երզնկայի մանուսային, կէս արշին լայնքով, 10 արշին երկարութեամբ, 300 տրամ ծանրութեամբ պատրաստուած, թօփը՝ ծրարը՝ կարժէր 20-25 դահեկան, իբր 20-25 տարի առաջ, և մեծ համբաւ ունէր, Վանէն, Մուշէն, մինչեւ Սեբաստիա Երզնկայի մանուսան կը քշուէր. Կարնոյ բովանդակ նահանգին մէջ այս պատուական արտադրութիւնը ծաւալած էր համակ։

(Մնացեալը վաղը.)

ՅԱԿՈԲ ԲԱԳՐԱՏՈՒՆԻ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՌՈՒՍԻԱ

«Բէօրզիչէ Ցայթունկ» հետեւեալ հեռագիրն ստացաւ Բեդրսպուրկէ. «Զրոյց կայ թէ Մենելիք Ռուսիոյ թողած է փոքրիկ գետին մը որ կը գտնուի իտալական սեպհականութեան և Օպօքի ֆրանսական գաղթականութեան միջեւ։ Այդ տեղ հանքածուխի մթերանոց մը պիտի հաստատուի։ Կըսուի նաև թէ ռուսերը ֆրանսական կառավարութեան գաղափարն հարցուցեր են Օպօքն իրենց թողելու համար, սակայն ժխտական պատասխան ստացեր են»։

—Զարն ունկնդրութիւն շնորհեց Բարիզցի Հօպէէ սեղանաւորին։ Կըսուի թէ ունկնդրութեան առարկան եղած է Ռուսիոյ ելմտական վիճակին վերակազմութիւնը։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Համպուրկի մէջ դրեթէ ամէն աշխատութիւնք դադրած են։ Այս վիճակ

կսկսի իր ազդեցութիւնը ունենալ քաղաքին մէջ։ Ամէնէն աւելի հանքածուխն է որ [illegible] շատ մը գործարաններ [illegible] են դադրեցընել [illegible] նիւթ չգտնելով։ Չաշխատող գործաւորք տեսնելով որ գործարանատէրք չեն ուզեր իրաւարարութիւն, որոշեր են այդ վիճակը շարունակել մինչեւ որ գոհացում տրուի։ Գործաւորներու ընկերութեան դրամագլուխը բաւական է չաշխատող գործաւորաց ապրուստ հոգալու։ Ամուրիները շաբաթն ինն մարք պիտի ստանան և ամուսնացեալները՝ տասը։ Նաւաշարժար գործարանատէրք կը յայտարարեն թէ մինչեւ վերջը դէմ պիտի դնեն։

Ըսուած է չաշխատող գործաւորներուն թէ իրենց տեղերը պիտի կորսնցնեն եթէ ուրիշներ առնուին։ Համպուրկի առեւտրական տուներուն ընկերութիւնը հինգ միլիոն մարք յատկացուց առեւտրական փոքր տուներու որպէս զի կարենան դէմ դնել իրաց վիճակին յառաջ բերած կացութեան։ Նաւահանգստին մէջ կան 170 շոգենաւ և 79 առագաստանաւ։ Քօբէնհակի մէջ շատ ուշադրութիւն կընեն Համպուրկի գործերուն։ Դանիոյ առեւտուրին շահաւոր եղաւ այս վիճակ. որովհետեւ արտածումն աւելցաւ, մանաւանդ ալիւրքը։ Կը յուսացուի թէ նաւահանգստին գործաւորք համերաշխ չեն Համպուրկցիներուն, որովհետեւ իրենց վիճակը համեմատաբար աւելի լաւ է, և տարեկան 2000 մարքէն պակաս չեն շահիր։

— Քաղաքական ոստիկանութեան նախկին պետը երկարօրէն հարցաքննուեցաւ հարցաքննիչ դատաւորին կողմէ. իր տան ու գրասենեկին մէջ խուզարկութիւնք կատարուեցան։ Երաշխաւորութեամբ արձակելու խնդիրը մերժուեցաւ։

ՏԷՕԼՎԻՔ ՇՈԳԵՆԱՒԸ

Հռոմէ կը ծանուցուի թէ նաւային գրասենեկին յանձնաժողովն օրինաւոր հռչակեց Տէօլվիք շոգենաւին ու բեռներուն գրաւումը, բայց նկատելով որ Հապէշաստանի հետ պատերազմական վիճակը դադրած է, հարկ չդատեց հրաման տալու որ նաւն ու բեռը գրաւուին, այլ պէտք է որ իրենց տէրերուն յանձնուին, եւ այս վերջինք իրաւունք չունենան փնտռելու հատուցում եւ այլն պահանջելու։

ՍՈՄԱԼԻՆԵՐՈՒ ԵՐԿԻՐԸ

Զէքի հիւպատոսին ու իր ընկերաց ջարդը տեղի կուտայ վախնալու Պոթթէկօ հարիւրապետին արշաւանքին համար, որ Կիպա գետին ակերը գտնելու պիտի երթայ՝ Սոմալիներու երկրին մեծ մասէն անցնելով։ Աշխարհագրական ընկերութեան ստացած վերջին լուրերը խիստ գոհացուցիչ են, սակայն կը վախցուի թէ Մակտուքայի ջարդը չըրգեւ ժողովուրդը։ Մ. Պոթթէկօ իրեն հետ ունի 200 տեղացի զինուոր։

ՀԱՐԱՒԱՅԻՆ ԱՓՐԻԿԷ

Գերման թերթ մը կը հրատարակէ Լուրէնսօ-Մարքէզէն առնուած հեռագիր մը թէ քաղաքին հոլանտական հիւպատոսը դեկտ. 8ին յարձակում մը կրեր է բօրթուգալցի հպատակներէ, որք հիւպատոսը վիրաւորեր և յարձակեր են գերմանական հիւպատոսարանին վրայ։ Գերման կառավարութիւնը Բօրթուգալէն գոհացում պահանջեր է։

—Բօրթուգալցի նաւային զօրքեր Մօզամպիքի ծովեզերաց վրայ յաղթեցին Նամարոլլօ ապստամբներուն։ Ճակատամարտը տեւեց մէկ ու կէս ժամ։ Բօրթուգալցիք երեք վիրաւոր ունեցան։

ՖՐԱՆՍԱ

Երեսփ. Ժողովին մէջ Մ. Ժէավիլ-Ռէժաչ հարցապնդում մ'ըրաւ Տոնս զօրավարին Հնդկաչինէն յանկարծ կանչուելուն վրայ։ Ծովային Նախարարն արդարացուց այդ անօրինութիւնը։ Նախարարապետ Մ. Մէլինի խնդրանօք պարզ օրակարգ քուէարկուեցաւ 228ի դէմ 300 քուէով։

—Տիժօնի մէջ կատարուած ժողովրդային գումարում մը հաւանութիւն յայտնեց նախորդ նախարար Մ. Կիւյոյի յայտարարութեանց՝ ընդդէմ ալքոլի մենավաճառին։

—Մ. Հուրս և իր ընկերք, որք Սէնէկալէն ի Պէնէն արշաւանք մը պիտի կատարեն Նիկէր գետի ճամբով, Բարիզ ժամանեցին և համակրալիր ընդունելութիւն մը գտան։

ԻՏԱԼԵՒՌՈՒՍԱԿԱՆ ԴԱՇՆԱԳԻՐ

Իտալիա լրագիրը նորէն կը հերքէ իտալեւռուսական դաշնագրոյ մը գոյութիւնը։ Ոչ Մ. տի Րուտինի և ոչ ալ ուրիշ նախարար մը այդ կարգի պաշտօնագիր մը չեն ստորագրած։ Համպուրկէր Նախրիխթէն կըսէ թէ Մ. տի Րուտինի յայտարարութիւնք բաւական չեն անհետացնելու այդ դաշնագրոյ գոյութեան համար եղած են թադրութիւններն, եթէ Մ. տի Րուտինի 1891ին չէ կնքած, ուրիշ նախարարի մը կողմէ ուրիշ Թագաւորի մը կնքուած է։ Գերման թերթը համոզուած է թէ այդ տեսակ դաշնագրութիւն մը կայ, առանց որոյ Ռուսիոյ չպիտի ընէր այն միջամտութիւնն զոր Փրանսական կառավարութեան մօտ ըրաւ ի նպաստ Իտալիոյ։

ԱՒՍՏՐԻԱ

Խորհրդարանին մէջ պիւտժէին դաղտնի վարկերու գլուխը քուէարկուած պահուն նախարարապետ Պատէնի կոմսը յայտարարեց թէ կառավարութիւնը չիկրնար ապագային համար մանրամասն ծրագիր մը սահմանել, որովհետեւ նոր խորհրդարանին քաղաքականութիւնը տակաւին յայտնի չէ։ Կառավարութիւնը միշտ չափաւորութեամբ պիտի շարժի։ Նախարարապետը յարեց թէ դաղտնի վարկին քուէն եթէ ոչ վստահութեան քուէ մը գոնէ ապացոյց մը կը նկատէ թէ խորհրդարանն անվստահութիւն չունի նախարարութեան դէմ։ Դաղտնի վարկը քուէարկուեցաւ 82ի դէմ 163 քուէով։

ՔՈՆԿՕ

Քոնկոյի անկախ պետութեան 1897 տարուան ելմտացոյցը պատրաստուեցաւ. հասոյթ նշանակուած է 9,369,300 փրանք և ծախք՝ 10,141,871։ Հանրային Պարտուց համար նոր պարտաթուղթեր պիտի հանուին՝ մինչեւ մէկ միլիոն 500,000 փր. անուղղակի դըրամագլխով։

ՊՈՒԼԿԱՐԻԱ

Սօֆրանիէի ընտրութիւնն հետեւեալ արդիւնքն ունեցաւ. կառավարական կամ ազգային կուսակցութիւն 154 աթոռ և ընդդիմադիր 15։

—Սօֆրանիէի [illegible] տեղի ունեցաւ կիրակի։ Իշխանին ճառը ծափահարուեցաւ, մանաւանդ այն մասն որ կը վերաբերէր Պուլկարիոյ և Ռուսիոյ յարաբերութեանց, որ աւելի ամրապնդուեցաւ Իշխանին ի Ռուսիա այցելութեամբը։

—Գնդապետ Իվանօֆ պատերազմական նախարար անուանեցաւ։

ՍԵՒ ԼԵՌ

Չէթինեէէն կը գրեն թէ զինուորական նոր օրէնքը գործադրութեան դրուեցաւ։ Իւրաքանչիւր Սեւ Լեռնցի որ չափահաս է, գործօն բանակին մէջ չորս ամիս պիտի ծառայէ, հինգ տարի ալ պահեստի զօրք պիտի ըլլայ և մինչեւ 60 տարեկան՝ տեղական կամ ժողովրդային զինուոր։ Գահաժառանգ Տանիլօ իշխան ընդհանուր հրամանատար կարգուեցաւ գործօն բանակին։

ԾՈՎԱՅԻՆ ՄԵԾ ԱՐԿԱԾ

Սպանիոյ ծովեզերաց առջեւ ընկղմեալ Սալէէ շոգենաւին ուղեւորաց թիւն է 210, որոց 115ը՝ Ռուս, 33ը՝ Աւստրիացի, 61ն՝ Սպանիացի և 1ը՝ Գերմանացի։

ԺԱՆՏԱԽՏ

Պոմպայէն կը գրեն թէ ժանտախտը կը ճարակի երկրին ամէն կողմերը։ Մինչեւ հիմա 1,126 դէպք ու 804 մահ պատահած է։

ՍՊԱՆԻՈՅ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԸ

Պաշտօնական վիճակագրութենէ մը կերեւի թէ Սպանիոյ բնակչաց թիւը տասնեւութ միլիոնէն աւելի է. ասոնց 8,726,519ն, որոց 6,764,406ը կին, յայտարարեր են թէ ո և է կրթութիւն չունին։ Ըսել է թէ երկրին մէջ գրագէտ ժողովրդեան թիւն է գրեթէ ինը միլիոն. այն գումարէն ալ պէտք է զեղչել հետեւեալները,—97,527 կառավարական պաշտօնեայ, 43,328 կրօնաւոր և 28,549 կրօնաւորուհի։

ՔՈՒԲԱ

Ապստամբները պատուիրակ մը ղրկեցին Միացեալ Նահանգները։ Այդ պատուիրակ տեսակցութեան մը մէջ յայտարարեց թէ Քուպացիք միմիայն անկախութիւն կուզեն, մինչդեռ ընդմիշտ թօթափելու համար սպանիական լուծն և ասկէ դուրս ո և է ծրագիր չեն ընդունիր։

—Միացեալ Նահանգաց ծերակոյտին իր արտաքին գործոց յանձնաժողովին ղրկեց զանազան բանաձեւեր ի մասին Քուպայի։ Բանաձեւերով կառաջարկուի կառավարութեան Քուպան զինուորական կերպով գրաւել մինչեւ որ ապստամբները կարող ըլլան կանոնաւոր կառավարութիւն մը կազմակերպելու, նաեւ կառաջարկուի ճանչնալ Քուպայի Հանրապետութիւնը։

—Զօրավար Վէյլէր տեսակցութեան մը պահուն յայտարարեց թէ քան օրէն Բինար-տէլ-Րիօ նահանգն ամբողջովին պիտի խաղաղեցնէ։ Բազմաթիւ Քուպացիներ բաժնուեր են ապստամբներէն։

—Ապստամբապետ Մաչէօյի յաջորդն է զօրավար Րիվէրօ։

—Անմանակալ Թագուհին իր ներկայութեան ընդունեց է Սիրայէթա հրամանատարին՝ Մաչէօն սպաննողին, կինն ու որդին, և յայտարարեր է թէ որդւոյն դաստիարակութեան ծախքն ինքը պիտի հոգայ։

ԻՏԱԼԻԱ

Նախարարապետ տի Րուտինի մարքիզն յաղթանակ մը տարաւ Խորհրդարանին մէջ։ Երկու արմատական երեսփոխաններ բանաձեւ մը ներկայացնելով առաջարկեցին չհաւանիլ կառավարութեան ներքին քաղաքականութեանը։ Նախարարապետը պահանջեց որ այդ բանաձեւ ելմտացոյցէն յետոյ վիճաբանուի։ Ժողովը ընդունեց այդ յետաձգումն 33ի դէմ 220 ձայնով։

—Պալտիսէրա զօրավարը պատերազմական նախարարութեան ղրկեց տեղեկագիր մը սեպտեմբեր ու հոկտեմբեր ամիսներուն Երիթրէի մէջ շինուած ամրութեանց նկատմամբ։ Ամբարներն ալ շինուած են և ամէն տեսակ թնդանօթներ կրնան դիւրութեամբ անցնիլ։

—Պալտիսէրա զօրավարը տեսարակ մը պիտի հրատարակէ Հապէշաստանի պատերազմին վրայ։

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՎԻԷՆՆԱ, 14 Դեկտ.— Ծերակոյտին նախագահ Ֆէրտինանտ տը Թրօթմանստորֆ-Վէյնսպէրկ կոմսը մեռաւ. ծնած էր 1825ին։

ՄԱՏՐԻՏ.— Անմանակալ Թագուհին Դեկտ. 8/20ին հրովարտակ մը պիտի ստորագրէ, որով 4000 նաւազներ պիտի զինուորագրուին նոր զրահաւորներու։

ՎԵՆԵՏԻԿ. — Սերպիոյ Թագաւորը Վիեննա ուղեւորեցաւ։

ԲԱՐԻԶ. — Հոլանտական դեսպանը նախարարապետ Մ. Ֆէլիքս Ֆօրի մատոյց Հոլանտական Առիւծ պատուանշանի մեծ խաչը։

—Նախկին նախարար Մ. Տուռէ չընդունեց Հնդկաչինի կառավարչութեան պաշտօնը։ Վերջնական որոշում մը չտրուեցաւ։

ԳԱՀԻՐԷ.— Սըր Է. Բալմըր, Եգիպտոսի ելմտական խորհրդականը, Լոնտոն ուղեւորեցաւ։

ՀՌՈՄ. — Ելմտական նախարարին ծրագիրը քննելու պաշտօն ունեցող խորհրդարանական յանձնաժողովն իր տեղեկագիրը պիտի տայ Ծնունդէն յետոյ։

ՊԵՐԼԻՆ.— Քաղաքական ոստիկանութեան պետ Մ. Թաուշի ձերբակալման հետեւանօք, Բրուսիոյ ներքին գործոց նախարար Մ. Պէօթիխէր հրաժարեցաւ։

—Բժշկական պատրաստութեանց գործարանի մը մէջ պայթում մը տեղի ունենալով չորս մարդ մեռան։

ԱՅԱՉԻՕ.— Աւստրիոյ գահաժառանգ Իշխանն Այաչիօ ժամանեց իր հետեւորդաց հետ։ Իշխանը հոն պիտի անցընէ ձմեռը, առողջական վիճակին պատճառաւ։

ՀԱՄՊՈՒՐԿ.— Գործաւորաց կողմէ կատարուած գումարումներու մէջ որոշումներ տրուեցաւ թէ կը բաղձան իրենց խնդիրը կարգադրել՝ Համպուրկի ծերակոյտին եւ գործարանատէրերու կողմէ կարգեալ իրաւարար դատարանի մը միջոցաւ։

ԱՅՍ ԱՌՏՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐ

ՄԱՏՐԻՏ, 14 Դեկտ. (Երեկոյ).— Սպանիոյ խորհրդարանը վաղը պիտի վիճաբանի նախագահ Քլիվլէնտի Քուպայի վերաբերեալ յայտագրոյն վրայ։

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը հեռագիր մ'ուղղելով Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր՝ կը շնորհաւորէ նորա ընտրութիւնն, և իւր Հայրապետական օրհնութիւնները նուիրելով կը մաղթէ որ իւր հօտը խաղաղութեամբ և իւր փորձեալ շրջահայեցողութեամբ կարենայ հովուել։

Ս. Պատրիարք Հայրը գրութեամբ մ'իր երախտագիտութիւնն յայտնելով Ն. Ս. Օծութեան հայրական օրհնութիւնները պիտի խնդրէ։

Ցունաց Պատրիարքարանի կողմէ յատուկ պատգամաւորութիւն մը այսօր Ազգ. Պատրիարքարան պիտի գայ ի շնորհաւորութիւն Ս. Պատրիարք Հօր։

Երէկ Ամեն. Ս. Պատրիարքն ըսկսաւ փոխադարձ այցելութեան երթալ Մայրաքաղաքիս դեսպանաց՝ իր հետն ունենալով Տ. Բաբգէն Վարդապետը։

Երէկ Սկիւտարի Ս. Խաչ եկեղեցւոյ Թաղական Խորհուրդը շնորհաւորութեան եկաւ ի Պատրիարքարան՝ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր։

«Ցեղական Գործոց» վարչական մասնաժողովն երէկ ի նիստ գումարուեցաւ Պատրիարքարանի մէջ նախագահութեամբ Ս. Պատրիարք Հօր և զբաղուեցաւ Բերայի, Պէօյիւքտէրէի և Խասգիւղի Թաղային խնդիրներով։ Այս վերջնոյն համար որոշեց երեք անձէ բաղկացեալ առժամեայ Թաղ. խորհուրդ մը կազմել և նորա ընկեր տալ Ազգ. Պատրիարքարանի Անցագրատան տնօրէն Բլտեան Սեպուհ էֆէնտին։ Իսկ վերոյիշեալ երկու Թաղերու մասին՝ որոշեց հարկ եղածն յայտագրել առ Քաղաքական Ժողով։

Ասկից առաջ իրենց հայրենիքը ղրկուած պանդուխտ ազգայինք թէ անհատապէս և թէ առաջնորդարաններու միջոցաւ խնդրագրեր տուած էին Ազգ. Պատրիարքարանին՝ որպէս զի Կ. Պոլսոյ մէջ այլ և այլ տեղեր ի պահ տրուած իրենց գոյքերը, առնելիքներն եւ կամ դրամները գանձուելով ու հաւաքուելով իրենց ղրկուին։

Այս առթիւ Ազգ. Պատրիարքարանը մասնաժողով մը կազմած էր, որ հարկ դատեց խնդիրը նախ և առաջ զեկուցանել Ոստիկանութեան և նորա աջակցութիւնը խնդրել այս մասին։

Կը լսենք թէ Ոստիկանութիւնն այս անգամ յատուկ պաշտօնեայ մը կարգած է գործակցելու համար մասնաժողովոյ աշխատութեանց։

Սոյն մասնաժողով, որ գաւառացի ազգայիններէ կը բաղկանայ, երէկ վերսկսեց իւր աշխատութիւններ և որոշեց իւր պաշտօնին վերաբերեալ ինչ ինչ առաջարկութիւններ մատուցանել Ազգ. Վարչութեան յառաջիկայ նիստին։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄՆ

Փոխանորդութեան Ազգ. Պատրիարքարանի

Բնիկ Կեսարացի Չիրիշճի Մանուկ Կարապետ Պասդրրմաճեան անուն իրր վաթսնամեայ, միջահասակ, թխադէմ, սեւաչեայ, յօնքերը սեւ և իրարու կից, թուակեալս ազգայինն՝ որ շատ տարիներէ ի վեր մայրաքաղաքս կը բնակէր, մի քանի ամիսէ ի վեր անյայտ եղած է։

Կը խնդրուի արդոյ ազգայիններէ, որ եթէ յիշեալ ազգայնոյն ո'ւր, ողջ կամ մեռեալ լինելու մասին որ և է տեղեկութիւն ունին, հաճին Պատրիարքարանիս ծանուցանել ի գիտութիւն։ (Կնիք)

Պատրիարքարան Հայոց
Գում գափու
2 Դեկտ. 1896

ԴԵՂԱԳՈՐԾԱԿԱՆ

Կը լսենք թէ Միջագեղի Մէրճամէքճեան Արաէն էֆ.ի դեղարանը կայս. Բժշկական վարժարանէն շրջանաւարտ դեղագործ մը, Լեւոն էֆ. Կիւմիւշեան, իրեն օգնական առած է, որով այն գեղին մէջ առաջին դեղարանը կը հանդիսանայ որոյ ո'չ միայն տէրն այլ և օգնական-դեղագործը կայս. Վարժարանէն վկայեալ արուեստագէտ մ'է։ Այս դեղարան գիշերներն ևս կը ծառայէ հասարակութեան, որոյ դիւրութեան համար ելեկտրական զանգակներ ալ հաստատած է։ Այս նորութեանց համար կը խնդակցինք Մերճամէքճեան էֆ.ին։

ՄՆՑՐՈՊ ՀԻՒՍԷՅԻՆՃԵԱՆ

Հանրածանօթ ծաղկավաճառ և զարդարող հարսնիքի մաներու, Գամնօտօ խանի անկիւնէն փոխադրուած է Զաքմաքճըլար եօքուշ Մեծ Նոր խան վարի յարկ Թիւ 47, ուր կը վաճառէ հարսերու համար ծաղկունէ կըրըլանտներ, քօղքեր, ձեռնոցներ, կօշիկներ են. և կը զարդարէ հարսի մաներ վայելուչ և ճաշակաւոր, համեստ գիներով։

Բարձրագոյն վարժարանի ուսանող մը կը փափաքի պաշտօն վարել ազգային վարժարանները մէջ։

Դիմել «Բիւզանդիոն»ի խմբագրատունը։

ԱԶԴ

Եկեղեցական երաժշտութեան երիտասարդ դասատու մը հսկող կառավարչի պաշտօն կը խնդրէ ազգային վարժարանի մը մէջ։ Չափաւոր ամսականով։ 1—4

(25)

ԹԵՐԹՕՆ «ԲԻՒԶԱՆԴԻՈՆ»Ի

ԺՈՐԺ ՕՆԷ

ԿԵՆԱՑ ՊԱՅՔԱՐԸ

ԿԱՄՔԸ

Կարծես տեսակ մը զառանցմունք տիրեց գեղանի կնոջ վրայ։ Փոխանակ վանելու Լուին, ընդհակառակն ուժով մը պրկեց զայն, անյօդակապ ճիչեր արձակելով։ Արտասուաց կայլակներ գլորեցան երեսն ի վար, ամենապայծառ սիրոյ եւ ամենախորունկ յուսահատութեան մասնաւոր երեւցաւ։ Իսկ Լուի, այս հեշտալոյր տարփավալսութեան վրայ շըլմորած, կը դիտէր զայն արբշիռ, չհասկնալով օգուտ քաղել այն յիմարութենէն որ իր ձեռքը կը մատնէր զայն անպաշտպան։ Դարձեալ կրկնեց.

—Ամբողջապէս իմս պիտի ըլլաք, եւ յաւիտեա՛ն։

Տիանա անմիջապէս աչքով անոր նայեցաւ եւ պատասխանեց.

—Այո՛, ինչ որ ալ կարենայ պատահի՛լ։ Կա՛մ մեռնիլ պէտք է եւ կա՛մ ձեզնէ չհրաժարիլ։

Ցետոյ, այս տեսարանին պատճառած յուզումէն ուժասպառ, կուրծք կուրծքի փարած, պատշգամին վրայ պահ մը մնացին անխօս ու անձայն, այս հեշտալի ժամը վայելելով։

Ոտնաձայն մը զանոնք խլեց այս երջանկութենէն։ Իսկոյն իրարմէ զատուեցան։ Թօզիա կանգնած էր անոնց առջեւ։

—Կէս ժամէ ի վեր զձեզ կը փնտռեմ, ըսաւ անվրդով ձայնով. կը մոռնաք, այնպէս չէ՞։

—Այո, ըսաւ Տիանա՝ մեծ համարձակութեամբ, մինչդեռ Լուի մառանաղարանին մէջ կը յառաջանար՝ իր յուզումը ծածկելու համար։ Սրահին մէջ հեղձուցիչ տաքութիւն մը կը տիրէր... ժամը քանի՞ն է։

—Կէս գիշերն երեք ժամ անցած է, ըսաւ Թօզիա, ժամացոյցը ցուցնելով։

—Մեկնելու ատեն է։ Պիտի երթամ զրկեմ զՄըր Ճէյմս խաղու քաղցրութիւններէն։

Լուիի կողմը դարձաւ եւ ձեռքն անոր կարկառելով բարեկամական անտարբերութեամբ, իբր թէ վճռական բան մը պատահած չըլլար իրենց միջեւ, ըսաւ.

—Մնաք բարով։ Անտարակոյս պիտի տեսնեմ զձեզ այսօր, այնպէս չէ՞...

—Անշուշտ, պատասխանեց Լուի, եւ խոնարհութիւն ըրաւ։ Երբոր շտկուեցաւ, սպիտակ ծաղկազգեստին ըրզանգքը միայն տեսաւ, որ պզտիկ սենեկին դրան առջեւ աներեւոյթ կըլլար, եւ իր բարեկամին հետ առանձին մնաց։

—Լաւ ուրեմն, ժամանակ տուի քեզ որ լէտի Օլիֆանի հետ խօսակցիս, ըսաւ Բլէման, եւ գիտէ որ շատ քաղաքավարութեամբ եկայ՝ ոտքիս ձայնն հանելով, որպէս զի ներկայութիւնս իմանաք։ Մէկտեղ շատ սիրով կերեւէիք...

—Շա՛տ, ըսաւ Լուի կարճուկ կերպով։

—Օ՛հ, օ՛հ, օ՛հ, ըսաւ Թօզիա՝ երեք երեւէջով, երախտագիտութիւնդ արդե՞օ կը ներշնչէ քեզ... Եթէ Տիանա հաճելի չեղաւ քեզ, յանցանքն իմս չէ։

Լուի ձեռքն իր բարեկամին թեւին վրայ դրաւ եւ լրջօրէն անոր նայելով.

—Մտիկ ըրէ, Բլէման, եթէ կ'ուզես, այլ եւս երբէք չխօսինք Տիկին Օլիֆանի վրայ։ Աւելի լաւ պիտի ըլլայ այնպէս՝ քան թէ՝ անոր վրայ թշնամական թեթեւամտութեամբ...

—Է՛յ նայինք, գոչեց Թօզիա զարմանօք, ի՞նչ կայ որ, ի՞նչ ըրաւ քեզ, ի՞նչ պատահեցաւ. ո՞ւսկից կուգայ այդ յանկարծական յարգանքն եւ այդ անակնկալ խստութիւնն։

—Երկու բառ պիտի բացատրեն քեզ ամէն բան. կը պաշտե՛մ զինքն։

—Նոր բան չէ այդ. վեց ամսէ ի վեր անոր սիրահարած ես։

—Կը պաշտե՛մ զինքն, կ'ըսեմ քեզ, կրկնեց Լուի խանդավառ, եւ յաւիտեան իրմէ չբաժնուելու համար ամէն բան ընելու պատրաստ եմ, առեւանգելու զինքն, հետն ամուսնանալու, եթէ հարկ ըլլայ։

Թօզիա իր սպիտակ ու ջղուտ ձեռքերէն մին շարժեց, յօնքերը պատնեցին, ու մռմռեց.

—Կմնայ մնալ յստակատես ես։ Էմիլի գուշակած էր թէ մինչեւ ո՛ւր կրնար երթալ այս տարփանքն։

Իր բարեկամին դիմացը կեցաւ։

—Առեւանգել զայն, շատ է. կնութեան առնել, չափազանց է։ Մարդ չամուսնանար Տիանայի հետ, երբ ուրիշ կերպով կրնայ ժամանակ անցունել անոր հետ։

—Ո՛հ, զգուշացի՛ր, Բլէման, գոչեց Լուի որ ժխտուեցաւ. կը նախատես ա՛յնպիսի կին մը զոր ես կը սիրեմ, չեմ կրնար հանդուրժել ատոր։

—Կարծեմ թէ կ'սպառնաս ինծ, ըսաւ Թօզիա ա՛յնպիսի խիստ շեշտով մը, որ երիտասարդին ջիղերը թրթռացին։ Անշուշտ, սիրոյ յուզելու համար այդպէս ընելու է։ Է՛հ, փայտալուխ, եթէ այդ սիրուն արարածն այս աստիճան հաճելի է քեզ, իր համանին եղիր... Բայց մի՛ առեւանգեր, եւ մանաւանդ մի՛ քաջալերեր զինքն որ այս ազնիւ Սըր Ճէյմսէն զատուի... Թշուառութեան պիտի մատնես զինքն...

Սկսաւ խնդալ։ Այս զուարթութիւնը զայրոյթ պատճառեց Լուիի, որ բռունքը սեղմած՝ իր բարեկամին վրայ քալեց գոչելով.

—Երկրորդ անգամ կ'ըսեմ, զգուշացի՛ր։ Վատութիւն է կին մը թշնամանել։

—Դուն ալ զգուշացի՛ր, գոչեց Թօզիա։ Հասարակաց երիտասարդ, ո՞վ կը թողու զքեզ որ լեզուանի խաղերայի մը խաղերուն զոհ երթաս... Միթէ ո՞յչ աստիճան շմորեր ես որ բարեկամութիւնս կուրանաս ու կնոջ մը ու իմ միջեւ ընտրութիւն մ'ընելու կը վարանիս... զքեզ պաշտպանելու համար, թողելու էի որ խաղալիկ ըլլաս, եթէ մանկամարդ կնոջ մը —, որ կը հաճի քեզմով շահագրգռիլ — հանդիսապէս խոստացած չըլլայի զքեզ դուրս հանել այն կորստեան բոյնէն ուր դուն կը դիմես սանձարձակ... Տիանայի սրբութեան, անոր սիրոյն կը հաւատաս, այնպէս չէ՞։

—Այո։

Այն պահուն որ Լուի այս պատասխանած էր, Լորըպալէ՝ խաղասրահէն դուրս ելած ըլլալով երեւցաւ։

—Ժամանակն ուշ է, ըսաւ Ծերակոյտի անդամը, անտարակոյս դուք կը մնաք, երիտասարդներ։ Ես ոտքով կը դառնամ... բարի երեկոյ... կամ մանաւանդ բարի լոյս...

Ձեռքով բարեւեց զանոնք եւ ծանրաքայլ հեռացաւ։ Այն ատեն Թօզիա՝ իր բարեկամին դառնալով՝ ըսաւ անոր ծանրութեամբ.

—Լորըպալէ ոտքով կը դառնայ, ետեւէն երթա՛նք... շատ չանցած պիտի գիտնաս ի՛նչ ընելիքդ։

Գետնայարկն հասան, իրենց վերարկուներն առին եւ Շան-զ'Էլիզէի կողմէն դուրս ելան։ Իրենցմէ քիչ մը առաջ, ծերակուտականը, գլանիկ մը ծխելով, ձեռքերը վերարկուին գրպաններուն մէջ խոթած, գաւազանը թեւին տակ, ամայի ծառուղիէն վար կ'իջնէր։

—Իր տունը կ'երթայ, մռմռեց Լուի։

—Պիտի տեսնես, պատասխանեց Բլէման։ Ծառերուն կարգէն քալենք, որպէս զի զմեզ չճանչնայ։

Ծառուղւոյն կլորավայրն հասան, եւ հոն Լորըպալէ՝ փոխանակ Անդէն ծառուղին մտնելու՝ ձախին դարձաւ, մի՛ուղիէն անցաւ, իբր թէ կրկէսը կ'երթայ, եւ Կապրիէլ ծառուղին մտաւ։ Թօզիա՝ որ գրեթէ բռնի իր թեւն անցուցած էր Լուիի թեւին, զգաց որ կը դողդղար։

—Կ'սկսիս կասկածիլ ո՛ւր երթալուն վրայ, այնպէս չէ՞, ըսաւ։

(Շարունակելի)

Թարգմանիչ Բ. Մ. ՊՕՋԱՃԵԱՆ

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆՔ

Հռոմէյայի կառավարիչ անուանեցաւ Հօրանի կառավարիչ Րէչատ պէյ, որուն յաջորդեց կեսարիոյ նախորդ կառավարիչ Էօմէր Շէվքէ փաշա։

Էտիրնէի նահանգին կուսակալի օգնական անուանեցաւ Պետական խորհրդոյ անդամներէն Թոսոլրաքի էֆէնտի։

Սըվազի նահանգին կուսակալի օգնական անուանեցաւ Նիւ-Եօրքի օսմանեան նախկին ընդհանուր հիւպատոս Իպրահիմ էֆէնտի։

Պէրութի նահանգին կուսակալի օգնական անուանեցաւ Էնկիւրիի բէժիի տնօրէն Տիմիթրիքօբէյ էֆէնտի։

Պոլսոյ օտար ապրանաց մաքսատան տնօրէն անուանեցաւ Պէրութի մաքսատան տնօրէն Քեամիլ էֆէնտի։

Էտիրնէի մաքսատան տնօրէն անուանեցաւ Պոլսոյ օտար ապրանաց մաքսատան տնօրէն Պէհճէթ պէյ։

Պէրութի մաքսատան տնօրէն անուանեցաւ Էտիրնէի մաքսատան տնօրէն Շիւքրի էֆէնտի։

Բ. կարգի Մէճիտիյէ պատուանշան տրուեցաւ Ղալաթիոյ մաքսատան տնօրէն Րիզա պէյի։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՁԵԿՈՒՅՄՈՒՆՔ

Վեհ. Սուլթանին բարձր նախագահութեամբ կազմեալ զինուորական հաստատութեանց նպաստամատոյց յանձնաժողովոյ կողմէ կատարուած հանգանակութեան գումարը հասաւ 1,455,484 ղրուշի։

—Երզնկայի երեւելիներէն Մէհմէտ Պէյզատէ Շէվքէթ պէյ երեսուն ոսկի նուիրեց ի նպաստ Համազգային Անկելանոցին։

Ի Բ. ԴՈՒՌՆ. — Հելլենական ու ռումանական դեսպաններն երէկ Բ. Դուռն երթալով յաջորդաբար տեսակցեցան Բարձր Մեծ—Եպարքոսին և արտաքին գործոց Վսեմ. Նախարարին հետ։

Մ. ՆԷԼԻՏՕՖ. — Կ. Պոլսոյ ռուսական դեսպան Մ. Նէլիտոֆ ասկէ օրը Վիէննա ժամանելով տեսակցութիւն մ'ունեցաւ արտաքին գործոց նախարար Կօլուխովսքի կոմսին հետ և երէկ ալ պատիւ ունեցաւ Ֆրանց Եոսէֆ կայսեր ներկայանալու։ Մ. Նէլիտոֆ վաղը մայրաքաղաքս կսպասուի։

ՀԵՐՔՈՒՄՆԵՐ. — Իգտամ ի մէջ կը կարդանք.

«Կ. Պոլսէն Թայմս ի ուղղեալ հեռագիր մը հերքելէ յետոյ անգլիական լրագրոյ լուրը թէ Անատոլուի նահանգաց միոյն վրայ քիւրտ աւազակներ յարձակելով մարդասպանութիւն և աւարառութիւն գործած ըլլան, կը յայտարարէ թէ կայս. բոլոր նահանգաց մէջ կատարեալ անդորրութիւն և ապահովութիւն կը տիրէ։»

—«Նիւ Եօրք Հէրըլտի մէջ հրատարակուած [illegible]եալ հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Վաշինկթընի օսմանեան դեսպանը յայտարարութեամբ մը հերքեր է՝ օսմ. երկիրներու մէջ ամերիկեան դրօշն անարգուած ըլլալու զրոյցն և յարեր թէ այդ կարգի զրոյցներ թշնամական ոգւոյ արդիւնք են։»

ՄԱՔՍԱՏՈՒՆՔ.—Թէ՛ օտար երկիրներէ և թէ օսմանեան երկիրներէ բերուած ամէն տեսակ նիւթեր մաքսատանց մէջ յատուկ պաշտօնէից կողմէ քննուելէ յետոյ ոստիկանութեան պաշտօնէից կողմէ ալ պիտի քննուին։

ՏԻՐՋԻՆԵՐԸ.— Ճէպէլը Տիւրուզի վիճակը քննելու պաշտօն ունեցող յանձնաժողովին առաջարկեց որ այդ կողմերու մէջ տասնորդի տուրքը հօղերու համեմատութեամբը գանձուի։ Բ. Դուռը պատասխանեց թէ այդ դրութեան գործադրութիւնը յետաձգուի, մինչեւ որ արդիւնք մը ձեռք բերուի Րումէլիի նահանգաց մէջ կատարուած փորձերով։

ՆԵՐՔԻՆ գործոց նախարարին նախագահութեամբ կազմեալ և գործողութիւնները փութացնելու պաշտօն ունեցող յանձնաժողովոյ անդամ կարգուեցան՝ Պետական Խորհրդոյ անդամներէն Ալի պէյ ու վիճակագրութեանց յանձնաժողովոյ անդամներէն Ճէմալ պէյ։

ՊԱՏԵՐԱԶՄԱԿԱՆ ՕՐԷՆՔ.— Ընդհանուր սպայակոյտն սկսաւ քննել այն օրէնքն որ կը սահմանէ պատերազմի միջոցին զինուորաց պարտականութիւնները։ Այդ օրէնքին վրայ նոր դրութեան համաձայն յաւելումներ պիտի ըլլան։

ՊԱՀԵՍՏԻ ԶՕՐՔԵՐ.— Կայս. Իրատէ մը հրամայեց արձակել Եանեայի, Էրկէրիի, Ավլօնիայի և Լէսքովիքի պահեստի զօրաց վաշտերն, որք անցեալներն զէնքի տակ առնուած էին։

ՍԸՎԱԶԻ քաղաքին մէջ մանարան մը հաստատելու համար մենաշնորհ տրուեցաւ Նիհատի պէյի։ Պայմանադրութիւնը կնքուեցաւ։

Կ. ՊՈԼՍՈՅ և շրջակայից անդորրութեանը հսկելու պաշտօն ունեցող զինուորաց, ոստիկան-զինուորաց և ոստիկանաց պարտականութիւնները գծող հրահանգն, որ վաւերացաւ կայս. Իրատէով, հաղորդուեցաւ կառավարական պաշտօնատանց՝ ծանուցելով որ կայս. Իրատէին համաձայն՝ հրահանգը խնամք տանին անոր գործադրութեանը։ Հրահանգը տասնեւվեց յօդուածներէ կը բաղկանայ։

ԹԷՔԻՐՏԱՂԻ Գուրնալը անուն տեղը Խտարէի ծովուն անդամներէն Ղազար աղա ալիւրի գործարան մը հաստատեց որուն համար հարկ եղած մեքենաներն ու գործիները մաքսատուրքէ զերծ պիտի մնան։

ՀԱՆՐԱՅԻՆ Պարտուց վարչութեան Մէքթուպճի Մէհմէտ Սաատ պէյ հանգստեան կոչուեցաւ և իրեն հազար ոսկի վճարուեցաւ։

ՇՔԱԴՐԱՄ, — Սպարապետի Դիւան ընդհանուր սպայակոյտի Դ. ճիւղին տնօրէն Ֆէրիք Ալի Շէրէֆ փաշայի իմթիազի ոսկի շքադրամ տրուեցաւ։

ՁԵՐԲԱԿԱԼՄԱՆ ՀՐԱՄԱՆԱԳԻՐ. — Իբրեւ խառնարար ամբաստանուած և փախստական Սըվազցի Յովհաննէս Սէմէրճեան 35 տարեկան և Դաւիթ 45 տարեկան, Պատժական օրինաց համաձայն իբրեւ ոճրագործ ամբաստանուած են և պիտի դատուին Եղեռնադատ ատենին առջեւ։ Բոլոր դատական-ոստիկանական պաշտօնեայք պարտաւոր են այդ ամբաստանեալներն ուր որ տեսնեն ձերբակալելու և նոյն դատարանին բանտը յանձնելու։

ՅՈՒՆԱՑ Պատրիարքարանի խառն ժողովը երէկ թէեւ պիտի գումարուէր, սակայն մեծամասնութիւն չի գոյացաւ։ Խնդրոյ կարգն էր ընտրական կանոնագրոյն վերաքննութիւնը։

Մ. ՏԻՄԻԹՐՕՖ, պուլկարական նախորդ գործակալը, Սօֆիայէն հոս եկաւ և ասկից իր նոր պաշտօնատեղին Աթէնք պիտի երթայ։

Մ. ՊԷՌԺԷ, Հանրային պարտուց վարչական ժողովին ֆրանսայի անդամը, վաղը մայրաքաղաքս կը ժամանէ։

ՆՈՐ ԾՐԱԳԻՐ. — Ելմտական նախարարութեան ծրագիր մը մատուցուելով առաջարկուեցաւ քառասուն փարայի դրոշմաթուղթ փակցնել դատական բժիշկներու տեղեկագրոյն վրայ. այդ կերպով տարեկան 30,000 ոսկւոյ հասոյթ մը պիտի գոյանայ։

ՄԻՏԻԼԼԻՈՆ կը գրեն թէ անցեալ երկուշաբթիէն երեքշաբթի լուսնալու գիշեր տեղւոյն Ռէժիի գործակալութեան անտուկէն վեց հարիւր ոսկի գողցուեր է։ Տեղական կառավարութիւնը քննութեանց ձեռնարկած է։

ԹԱՔՍԻՄԻ ֆրանսական հիւանդանոցին բացումը տեղի ունեցաւ կիրակի օրը։ Ներկայ էին ֆրանսական դեսպան Մ. Քամպօն, հայ-հռոմէական Գերերջ. Տ. Ազարեան Պատրիարք-Կաթողիկոսը, պապական նուիրակ Տ. Պօնէթթի և այլք։ Ֆրանսական գաղթականութեան պատուիրակ Մ. Սէլիէ բանախօսութիւն մ'արտասանեց. նոյնպէս խօսեցան Մ. Քամպօն և Տ. Պօնէթթի։ Հիւանդանոցին վրայ ֆրանսական դրօշը պարզուելուն նուագածուներու խումբ մը ֆրանսական ազգային երգը հնչեցուց։

ՌՈՒՍԻՈՅ Նիքոլա Բ. կայսեր անուան տօնախմբութեան առթիւ յառաջիկայ ուրբաթ օր գոհաբանական աղօթքներ պիտի կարդացուին դեսպանատան մատրան մէջ։

ԱԼԱՇԷՀՐԷՆ Գարահիսար շինուող երկաթուղւոյն երկաթեայ գծերու զետեղումն սկսաւ և մինչեւ տասն օր տասը քիլօմէտրի չափ տեղ աւարտած պիտի ըլլայ։

«ՔՕՊՐՍ»էն եկող կարգը եկաւ գանգատելու ռումանական ընկերութեան հաշւոյն բանող Ինէպօլի [illegible] յառաջացած ալիքներուն. կիրակի իրիկուն Բէսօթէնճէյէն գալուն, Գապալթաշի առջեւ սոխ բեռցած նաւ մը ալիքներուն սաստկութենէն քարերուն զարնուեցաւ ու փշրուեցաւ. գոնէ Քօպրան այդ չափը չէր ըներ։ Նաւուն տէրը վաթսուն ոսկիի վնաս մը կրեց, որովհետեւ թէեւ նաւը ազատուեցաւ, սակայն սոխերը թրջեցան։

ԶՄՒՌՆ.—Աֆիոն Գարահիսարէն կը գրեն թէ սաստիկ ձմեռ կընէ։ Նոյեմ. 10էն սկսեալ շրջակայ լեռները ձիւնով ծածկուեր են և երեք-չորս օր առաջ քաղաքին մէջ ալ ձիւն տեղացեր է։

ՆԱՄԱԿԱԴՐՈՇՄ.— Նոր նամակադրոշմներու ձեւին համար կատարուած մրցման մէջ Մայլյէի քարտուղարներէն Շիւքրի էֆէնտի շահեցաւ և սահմանուած խոստացուած եօթն ոսկւոյ պարգեւը։

ԱՐԳԻԼԵԱԼ ԶԷՆՔ. — Ղալաթիոյ ոստիկանք ասկէ օրը ձերբակալեցին Լոյտի Էօքէրօ շոգենաւուն երկրորդ նաւապետ Անթօնիօն, որուն վրայէն 22 րէվոլվէր գտնուեցան։ Հարցաքննուելով յայտարարեց թէ առանք պիտի ծախեր և թէ շոգենաւուն մէջ 5—6 րէվոլվէր ու մաս մը փամփուշտ կար։

ԳԱՐԱՔԷՕՅԻ կամուրջը վաղը գիշերէն սկսեալ գիշերները ժամ 6ին պիտի բացուի։

«ՈՒԹ ՄԱՍՈՒՆՔ ԲԱՆԻ»

(ԴԱՐԱՎԵՐՋԻԿ ՔԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ)

Գոյականներ գիտեմ որոնց ի՛նչ գոյն ունենալնին հասկնալու համար՝ կը բաւէ գործնականօրէն քիչ մը հոլովել զիրենք։ Ինչպէս. համեստութիւն, դրամ, կին, բարեւ, առաքինութիւն, պիւտճէ, պատիւ, զաւակ, եւայլն։

— Աճականը գոյականին լուծն է։

—«Ես» ու իր յոգնակին յաւակնոտ դերանուններ են։

— «Դուն», մանաւանդ «ան» յաճախ կը գործածուին իբր զրպարտական դերանուն։

—«Նա» դերանունին գրաբար յոգնակի բացառականներուն «գործածումը» ցայսօր ժանտախտ մը եղած է Սիւրոյ քերականութեան մէջ։

— Նախադասութիւնը այն . . . ։ Բայց այս բառը իր ստուգաբանութենէն չի հասկցուիր արդէն։ Ուստի պէտք է «առա՛ջ դնել» միտքը՝ խոստուածքէն, նպատակը՝ ջանքէն, խնայողութիւնը՝ «մանկիզ»էն, գիտակից հիացումը՝ ծափէն, կոյսը՝ կինէն, թէյը՝ «չիտակ»էն, խիստը՝ յանգէն, արժանիքը՝ ասարմանէն. արդիւնքը աղէ՛կ ձեռք բերելու համար։

— Համակրանք, պաշտելութիւն, սէր, նշանտուք, կնքահայր ու պսակ, յաջորդական ի՛նչ բարի և շաղկապներ, իրար կցորդելու Տիգրանուհի մը Տիգրանի մը՝ օրինակի համար. եթէ սակայն մէջտեղ չցցուի «դրամօժիտ» շաղկապը։

— «Հօյակապ» ածականութիւնները (այսինքն հօռվ կապուող ուրիշ բան չի հասկնաք.) սպառումը մեծաքանակ է սկսնակ սիրահարներու բերնէն ու դպրոցական քերթողներու գրիչէն։

— «Ջը՛գ» ձայնարկութիւնը կը գործածուի մէյ մը գտնհօրէն «չէ՛» ըսելու ատեն, մէյ մըն ալ... մեղէն կերակուր ուտելէ վերջ։

Սկիւտար — ԹԷՈԴԻԿ

ՑՆՑԵՍԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿ Կ. ՊՈԼՍՈՅ

ԱՐՄՏԻՔ. — Ցորէն. — Վերջացող շաբթուն 28,400 քիլէ ժամանեցին, որոց 6,000ը կակուղ Էտիրնէ ու շրջակայքը, 8,000 կարծր զանազան տեսակ, 400 Զաղարա, 10,000 Անատոլու երկաթուղիով բերուած և 4,000 Սեւ ծով։ Պատրաստ կայ 4,000 քիլէ Սեւ ծով և 3,000 Պալքըը։ Զաղարցներուն յանձնուեցաւ 2,000 քիլէ Պալքըը։ 7,000 քիլէ կարծր ցորեն արտածուեցաւ։ Վաճառուեցան 6,000 քիլէ կակուղ Էտիրնէ 17, 17¼, 17½ ղրուշ, 10,000 Անատոլու 15½, 16, 16½, 17. 400 Զաղարա 20 և 3,000 քիլէ կարծր ցորեն զանազան տեսակ օխան 30-31 փարաէն։ Հրապարակը բոլորովին հանդարտ է. գիները տկար են և գնողներուն նպաստաւոր, որովհետեւ ջաղացքներու մէջ պատրաստի քանակութիւնը կաւելնայ։

Եգիպտացորէն. — Օխան 18 փարայէն շատ ապրանք կայ բայց, գնողներու թիւը քիչ է։

Գարի. — Տեղական սպառման համար ծախուեցան 4,000 քիլէ հետեւեալ գիներով. Դանուբի տեսակը քիլէն 10-10¼ ղրուշ և Ռումէլին ու Անատոլուն 9½։ Արտածման համար խնդրանք չկայ, հրապարակը հանդարտ է։

Վարսակ. —Վաճառում չկայ։ Մարմարայի լաւ տեսակին համար միշտ խնդրանք կայ՝ օխան 21 փարայէն։

Տարը. — Տեղական սպառման համար 500 պարկ Անատոլու ծախուեցաւ օխան 18 փարաէն։

Թուղլէր. — Արտածման համար 1,500 պարկ ծախուեցաւ երկրորդ տեսակը 5%, օխան 28 փարայէն։ Լաւ տեսակը 28½ փարա կարժէ։ Հրապարակը լաւ է և գնողներ կան։

Կտաւատ. — Մարմարայի տեսակ 500 պարկ ծախուեցան արտածման համար օխան 39-40 փարայէն, Սեւ ծովու տեսակն, ուրկից պատրաստ չկայ կարժէ օխան 35 փարա։

Սուսամ. — Տեղական սպառման համար 300 պարկ Մէրսին ծախուեցաւ օխան 80-82 փարայէն։ Արտածման համար նոյն տեսակէ 200 պարկ ծախուեցաւ օխան 75 փարայէն։ Սէլանիկինը կարժէ օխան 70 փարա, գնող չկայ։

Լոբիա. — Տեղական սպառման համար 200 պարկ Սէլանիկ ծախուեցաւ պարկը 225 ղրուշէն։ Գիները բաւական բռնուած են։

Սիսեռ.— Տեղական սպառման համար 200 պարկ զանազան տեսակ ծախուեցաւ 36-43 փարա օխան։

ԱԼԻՒՐ. — Վերջացող շաբթուն 14 հազար պարկ ժամանեցին, որոց 3,300ն Օտեսա, 1,000 Սեվաստոպոլ, 2,000 Վառնա, 800 Սէլանիկ, 400 Սամսոն և 6,500 Իպրաիլ. Հրապարակը բոլորովին հանդարտ է. մէկ քանի գնողներ կան. պատրաստ կայ ամէն տեսակէ 25,000 պարկ։ Օտեսայի տեսակներ փոքր քանակութեամբ ծախուեցան անցեալ շաբթուան գիներով։ Իպրաիլի տեսակին վրայ գործ չկայ. գիներն անփոփոխ են։ Սամսոնի տեսակին իւրաքանչիւր պարկին վրայ 62-63 փարայի անկում մը կրեց։ Տեղականներն և Սէլանիկի լաւ տեսակները լաւ բռնուած են։

ԳԱՂԹԱԲԵՐՔ. — Շաքար. — Ժամանեցին 1380 պարկ ռուսական. Թրիեսթէի ու Թէյի շաքար չհասաւ։ Պատրաստ գտնուածէն 1,500 պարկ Թրիեսթէ ծախուեցաւ 85-86 ղրուշէն, 150 սնտուկ Թէյի շաքար սնտուկը 88-89 ղրուշի և 1,380 պարկը ռուսական՝ կենդինարը 73-74 ղրուշէն։ Թրիէսթէէն ժամանում չկայ. գիները հաստատուն են։

Խահուէ. — 470 պարկ ժամանեցին։ Մեծ քանակութեամբ ծախուեցաւ 700 պարկ 8.50-11.60 օսմ. ոսկւոյ 100 օխան։ Հրապարակը կայուն է։

Բրինձ. — Ժամանեցին 100 պարկ. Ռանկուն չկայ։ Պատրաստ գտնուածէն ծախուեցաւ 800 պարկ Ռանկուն 114-115 ղրուշէն. Ռիզոնէն 100 պարկ ծախուեցաւ պարկը 54 ֆրանքէն։ Միշտ խնդրանք կայ՝ հաստատուն գնով։

Սեւըբիբեր կարագ. — Ժամանում չկայ. գործերը սահմանափակ և գիներն անփոփոխ.

Մոմ. — Ժամանեցին 500 սնտուկ պելժիքական։ Վաճառուեցաւ 200 սնտուկ Աբօլլօն 45 ղրուշէն սնտուկն և 200 պելժիքական քիլոն 4 ղրուշէն։ Միշտ խնդրանք կայ հաստատուն գնով։

Քարիւղ.—Ժամանում չկայ, Թրանսիթի գինն է 24 ղրուշ սնտուկը։ Հրապարակը քիչ մը տկար է մրցման պատճառաւ։ Տեղական գինն է 27½։

Ալրէլ. — 2,200 սնտուկ ժամանեց և վաճառումնք եղան 15էն 25 ֆրանք, ըստ տեսակին։

ՄԵՏԱՂ. — Երկաթ. — Ժամանեցին 150 թօնօ. վաճառումնք 100 թօնօ են՝ թրանսիթն ալ միասին։ Հրապարակն այնչափ ոգեւորեալ չէր։ Վերջացող շաբթուն վաճառումնք բարձր գներով եղան մանաւանդ շուէտական տեսակներէն, որք կը փնտռուին։

Պողպատ. — Վաճառումնք սահմանափակ եղան՝ սնտուկը 103 ղրուշէն։

Անագ. —Ժամանում չկայ. մէկ քանի փոքր գործեր եղան կենդինարը 460 ղրուշէն։

Թիթեղ.—100 սնտուկ ժամանեցին, կարիէն 130 ղրուշ։

Պղինձ.— Վաճառումնք սահմանափակ էին, սակայն գիները հաստատուն են։

Ցինկ.—Ժամանում չկայ, վաճառումնք եղան 100 օխան 79 ֆրանքէն։

Ալէռ.—130 տակառ ժամանեցին և 61 տակառ ծախուեցան 45½—52 օխան մէկ օսմանեան ոսկւոյ։ Գործ կըլլայ, սակայն գիներու վրայ զիջում ըլլալ հարկ եղաւ։

ՀԱՆՔԱՅՈՒԽ. — Հրապարակը լաւ վիճակի մէջ է։ Անգլիական տեսակէն այնչափ չժամանեց։ Քարտիֆի տեսակէն ծախուեցաւ. գիները բարձրանալու հակամէտ են։ Տեղական հանքածուխերու գինը հաստատուն է։ Գիներն են 11—17 շիլին։

ՄԱՆԻՖԱԹՈՒՐԱ .— Մեծ քանակութեամբ բաւական գործեր եղաւ, Հրապարակիի վրայ բաւական թուով գնողներ կան Ռումէլիէն և Անատոլուէն մանաւանդ Կ. Պոլսոյ շրջականներէն. բաւական գործեր եղաւ։ Ուղղակի յանձնարարութիւնք տակաւ կը ժամանեն մեծ քանակութեամբ. յանձնակատարք անընդհատ գնումներ կընեն, որով ներսերու համար կատարուած առաքումնք շատ կարեւոր էին։ Տեղական սպառումն ալ լաւ էր ձմեռուան պատճառաւ գիները կայուն են։ Մանչէսթըրի մէջ հրապարակը հանդարտ է։

Մահուդ.— Տեղական մանածներէ մեծ քանակութեամբ վաճառում եղաւ՝ ինկած գիներով։ Անգլիական մանածի գինն ալ տկար է։

Մորթ.—Վաճառումներ եղան աւելի գնողներու նպաստաւոր գիներով։

Կաշի.— Բոլոր նոր ժամանմունք ծախուեցան անցեալ շաբթուան գիներով։ Պատրաստ ապրանք չգտնուելուն համար գիները բռնուած են։

Տիֆթիկ.— Միշտ խնդրանք կայ, բայց գործերն անկանոն են որովհետեւ տեսակի զանազանութիւնը կը պակսի։

(Շարունակելի)

ՏՈՔԹՕՐ Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՎԿԱՅԵԱԼ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ—ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ

Հաստատուած յամին 1852

Նորահնար գործիքի մը միջոցաւ ամենասաստիկ ցաւած ակռաները, մէկ անգամէն վայրկենապէս կը լեցնեն, ցաւով դիմել եւ բուժուած վերադառնալ։ Կատարելագործեալ եղանակաւ, նուրբ, ճաշակաւոր եւ դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար եւ նման բնականի, դէմքի յարմարութիւն (ըստ տարիքի), ձեւողութիւն, եւ ամուր պատշաճութիւն երաշխաւորեալ։ «Սկոռբիթ» կոչուած բերնի հիւանդութիւնը, երեք այցելութեամբ կատարելապէս կը բուժեն, ինչպէս նաեւ թմրեցուցիչ դեղերու, եւ նորահնար աքցաններու միջոցաւ առանց ցաւի ատամնահանութիւն։

Թիւ 396 Մեծ-Փողոց Բերա (Եանիի գարեջրատան վրայի յարկը ճիշդ Ջըլպուզճեանց դէմ)։

Գատըգիւղի յաճախորդք կրնան դիմել նաեւ իրենց բնակարանը թիւ 1 Նոր բացուած Իւրիսովլէի փողոց ամէն օր։

Ծ. Գ. — Հաւասարելու համար Եւրոպիոյ եւ Ամերիկայի առաջին կարգի ատամնաբոյժերու, ձմեռները կիրակի օրերն ալ, ինչպէս նաեւ մինչեւ կէս գիշեր հիւանդ կ'ընդունին Բերայի գործատեղինին։

ՍԵՂԱՆԱԽՕՐԱԿԱՆ

ՍԱԿԱՐԱՆ ՂԱԼԱԹԻՈՅ

3 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ

Օսմ. քօնսօլիտէ Սէրի Դ.	Օ. Ո.	22	11
Ամենէն բարձր գին	»	22	12
Ամենէն վար գին	»	22	—
Օսմանիյէ	»	73	20
Ռումէլիի երկաթ.	ֆր.	100	25
Ռէժի	»	—	—
Քրէտի ժէնէրալ օթթօմ.	»	7	16
Օսմ. Ապահ. ընկեր.	»	4	—
Թրամուէյ բաժնեթ.	ղրշ.	7	25
» Ժուխասնս	»	2	40
Սիրկաւէթ Ա.	»	1	34
Սիրկաւէթ Բ.	»	1	30
Սօս. Օթ. Շանժ է Վալ.	Ա. Ո.	3	04
Ճէն. Թօպաքօ Քօրբ.	շիլին	—	07.6
Ճէն. Էնթէրբրայզ	»	—	09.3
Թրամուէյ պարտաթ.	ֆր.	488	—
Տէրքօսի ջուրի ընկ.	»	342	—
Քարափ Կ. Պոլսոյ	»	455	—
Թրանվայ	»	36	50

ՍԹԻԼԱՆՑ

Քօնսօլիտէ մէկ օրուան	Օ. Ո.	1	75
» ուժ	» » »	4	—
Ռում. երկ. մէկ	» » »	—	—
» » ուժ	» » »	—	—

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	ղրշ.	109	3/8
Փարիզ 3 »	ֆր.	22	92½
Ֆիօրին մանտա	»	10	87½

ԲԱՑՈՒՄ ԱՅՍ ԱՌԱՒՕՏ

Օմս. Քօնս. Սէրի Դ.	Օ. Ո.	22	14
Ռումէլիի երկաթուղի	ֆր.	102	—

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ

20 ֆրանքնոց	ղրշ.	87	18
Անգլիական ոսկի	»	110	—
Բօլ Իմբէրիալ	»	90	—
Մէճիտիյէ արծաթ	»	108	12
Ռուպլի Թղթադրամ	Օ. Ո.	8	56

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆՔ

ՓԱՐԻԶ, 14 ԴԵԿՏ.

Ֆրանսական Ռանթ 3%	ֆր.	103	15
Օսմ. քօնս. Սէրի Դ. բաց.	»	20	45
Օսմ. քօնս. Սէրի Դ. գոց.	»	20	50
» » » Բ.	»	20	40
» » » Գ.	»	20	45
Օսմանիյէ	»	350	—
Ռումէլիի երկաթուղի	»	103	—
Օսմ. Բաիօրիթէ	»	430	—
Մաքսատուն	»	477	—
Օսմ. Ռէժի	»	312	—
Օսմ. Կայս. Պանքա	»	531	—
Քրէտի Լիօնէ	»	767	—
Սուէզի բաժնեթուղթ	»	3370	—
Իտալական Ռանթ	»	93	10
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25	250
Դրամադեղձ	»	2	—
Թրանսվաալ լանտ	»	36	50

ՊԵՐԼԻՆ, 14 ԴԵԿՏ.

Օսմ. քօնս. Սէրի Դ.	մարք	—	—
» փոխառութիւն 1888	»	86	75
Ռումէլիի երկաթուղի	»	101	—
Անատ. երկ. պարտաթղթ.	»	82	60
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20	195

ՎԻԵՆՆԱ, 14 ԴԵԿՏ.

Փոխան. Լոնտոնի վրայ	ֆիօր.	120	20
Ռումէլիի երկաթուղի	»	50	50
Օսմ. Ռէժի	»	147	50

ԼՈՆՏՈՆ, 14 ԴԵԿՏ.

Անգլ. քօնսօլիտէ	Ա. Ո.	112	06
Օսմ. » Սէրի Ա.	»	65	—
» » » Բ.	»	32	—
» » » Գ.	»	20	63
» » » Դ. բաց.	»	20	—
» » » Դ. գոց.	»	20	12
Փոխառութիւն Գասապա	»	76	50
» Օսմ. 3½%	»	94	—
Օսմ. Կայս. Պանքա	»	11	18
Այտընի երկաթուղի	»	12	—
Եգիպտական Միացեալ	»	104	—
Հելլենական 5%	»	28	50
Մօնօբօլ հելլենական 4%	»	29	—
Ռանթ » 4%	»	23	50
Ռուսական 3½% 1891	»	99	—
Պուլկ. փոխառ. 6% 1888	»	94	—
» Նոր » 6% 1892	»	95	—
Փոխան. Փարիզի վրայ	»	25	40
Դրամադեղձ	»	4	—

ՏԵՂԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆ

ՏՈՔԹ. Ա. ԳԱՐԱԳՕԶ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ ԵՐԿՈՒ ՍԵՌԻ

Մանկաբարձական, Գաղղիական և Մորթային ախտերու

Տր. Գարագօզ իւր հաստատուած Եւրոպական դարմանատունը փոխադրած է Բերա Պօն Մարշէի դիմաց 367 թիւ, ուր իւր ձեռք բերած մեծ յաջողութիւններով պիտի դարմանէ այն հիւանդութիւններն։ Եւրոպայի մէջ գործադրուած վերջին դրութեամբ եւ պիտի բուժէ արմատական կերպով։

Ամէն օր ժամը 5—11

3—10

ՏՈՔԹ. ԼԵՒՈՆ ԱՇԸԳԵԱՆ

Մասնագէտ ամէն տեսակ Ներքին Հիւանդութեանց և Մանկական ախտերու։

Ցերեկը Տօքթօրն որ երկու ամիսէ 'ի վեր Պոլսէն բացակայ կը գտնուէր, վերադարձած ըլլալով, Գումգաբու Գալի Բաշա, Սամալը փողոց թիւ 19 տունը ամէն օր հիւանդ կընդունի և Դշ. օրերը ժամը 7—11 ի Պէշիքթաշ Քէօյ իչի ճատտէսի Քօլանճեան Ռուբէն էֆ.ի Օսմանի կոչուած դեղարանը և շաբաթօրերն ալ կէս օրէն վերջը իր տունը ձրի կը դարմանէ հիւանդները։

15—5

«ԻԼԱՆԸ ԲԷՍՄԻ»

Ղալաթիա Խավեար խանընտա օտատա սաքին Թէլէճճարատան Արթին Սէրօբեանըն 28 Թէշրինը սանի 1312 թարիխինտէն իթիպարէն իֆլասընա մուամէլէթը իֆլասիէնին իճրասը ղընընտա ալայի մահքէմէտէն սաատէթլու Իլիաս էֆէնտինին ժիւժ գոմիսէր վէ մահքէմէ պաշ քեաթիպի րիֆաթլու Ֆախրի պէյ իլէ տաժիր վէքիլի Սիման էֆէնտինին մուվագգաթ սէնտիք թայինինէ վէ միւֆլիսին թիճարէթխանէսինին թէմհիրի իլէ քէյնի վէ ֆամիլիասընա էլզէմ զըմմընըն թէֆրիգինտէն սօնրա միւթէպագը էշեայը պէյթիւէսինին սիւպութը տէֆթէր իխրաճընա մուհաֆազասընա վէ իշպու գարարըն մուվագգաթէն իճրասընա Տէրսաատէթ Չինճի թիճարէթ մահքէմէսինտէն գարար վիրիլմիշ ճիհէթլէ գանունամէի թիճարէթին 170ինճի մատտէսի մուճիպինճէ միւֆլիսը մէրգում զիմմէթինտէ ալաճաղը օլանլարըն մուվագգաթ սէնտիքլէրին ատալէթէ թահվիլի վէ նախօտ եէնիտէն սէնտիք ինթիխապ վէ թայինի հագգընտա մուամէլէյէ ժիւժ գոմիսէր էֆէնտի իլէ խըթիչարէ օլունմագ իւզրէ իշպու 1312 սէնէսի քեանունը էվվէլինին 16ընճը բազար իրթէսի Չինճի թիճարէթ մահքէմէսինին իֆլաս օտասընա կէլմէլէրի իլան օլունուր։

28 Թէշրինը սանի 312

ՌՕՍԻԱ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

1881 Մարտ 20 ի կայս. Իրատէով արտօնեալ
Ընկերութեան կեդրոնատեղին Բեթերս Պուրկ
Ընկերութեան ապարանքը, Մեծ Մորսքայա 37
Ապահովագրութեանց ճիւղեր ՀՐԴԵՀ. — ԿԵԱՆՔ. — ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ. — ԱՐԿԱԾՔ։

Ընկ. դրամագլուխ ամբողջովին վճարուած 10,000,000 ֆր.
Երաշխաւորութեան գումար 67,000,000 »
1895 ի հասոյթք 25,000,000 »
1881 էն ի վեր Ընկերութիւնը իր ապահովագրեալներուն վճարած է մօտ 100,000,000 »

Ընկերութեան քննիչ ի Կ. Պոլիս Ա. ՃԻՒՐՄԻՒԶ
Ղալաթիա, Բօրսաթիւն վրայ (Հին Մուտուալին տեղը)
Ընդհ. Գործակալ Թուրքիոյ համար ԹԵՕՏՕՐ ՌԵՔՔԵՆ

ԸՆԴԱՐՁԱԿ
ՕՐԱՑՈՅՑ
ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՈՐԲԱՆՈՑԻՆ
1897
ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

Բայց պարզ օրացոյց է, 160 մէջէն երեսներու մէջ կը բովանդակէ Գիտական, Դրական, Բանաստեղծական, Վիճակագրական, Պատմական, Առողջապահական, Զաւեշտական եւ այլ զանազան հատուածներ եւ հարիւրէ աւելի օգտակար գիտելիքներ։

Հասոյթը յատկացեալ է Պրուսայի Արեւելեան Որբանոցին, ուր 115ի չափ որբ եւ անտէրունչ մանկունք պատսպարուած կը խնամուին եւ որոց իւրաքանչիւրին 10 ոսկիէն աւելի ծախք կը լինի տարին։ Այս Որբանոցին հասոյթ նկատուած է լոկ գթած սրտերու յօժարակամ նուէրները։

ԳԻՆՆ Է 50 ՓԱՐԱ.

Կեդրոնատեղին է ՊԱԼԵՆՑ ԳՐԱՏՈՒՆԸ, Զագմաճըլար, Թիւ 20։
Մեծաքանակ գնողներու զոհացուցիչ զեղչ։ 7—2

ԳՐԱՏՈՒՆ
ՊՕՂՈՍ ՊԱԼԵՆՑ
20 Զագմաճըլար Եօգուշու Կ. Պոլիս 20

Կը ծանուցանէ թէ՝ սոյն գրատունն վերջին տարիներս բազմաթիւ նորանոր հրատարակութիւններով ճոխացուցած է իր գրոց տեսակներն, ընդարձակած է իր գործառնութեանց շրջանակն եւ վայելած վստահութեամբն ալ կեդրոն եղած է հրապարակին վրայ ծանօթ հեղինակաց գործերուն։

Հետեւաբար գրատունս գիտել կը հրաւիրուին Արգոյ հասարակութիւն, նոյնպէս գաւառական վարժարանք, որոնք դժուարութիւն չպիտի կրեն իրենց փնտռած տեսակները գտնելու կարեւոր զեղչերով։

Գաւառական յանձնարարութիւնք փութով կը կատարուին։ 2—1

* * *

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ
ՊՕՂՈՍ ՊԱԼԵՆՑ ԳՐԱՏԱՆ

«Համառօտ Իրագիտութիւն». Գին 3 ղրշ։ «Նախատարերք Բնագիտական եւ Բնապատմական գիտութեանց», Բ. տարի. Ենովք Թէյեանի. Գին 5 ղրշ։ «Տարրական Թուաբանութիւն», մտաւոր եւ գրաւոր, Դավաֆեան Ա. եւ Բ. տարի, երկրորդ տպագրութիւն, յաւելեալ եւ բարեփոխեալ. Գին 4 ղրշ։ «Միջին Ընթացք Թուաբանութեան» Դավաֆեան, մտաւոր եւ գրաւոր, Գ. եւ Դ. տարի. Գին 5 ղրշ։ «Բարձրագոյն Ընթացք Թուաբանութեան» մտաւոր եւ գրաւոր, Դավաֆեանի, Ե. եւ Զ. տարի. Գին 10 ղրշ։ «Գործնական Քերականութիւն» Անգղիերէն լեզուի, ըստ Տօքթ. Թօմաս Կատըէմի, բոլորովին նոր եւ դիւրուսոյց մեթոտով. Դ. Թ. Ց. Գին 12½ ղրշ։ «Ընթացք ի գրոց Բարբառ» Բ. տարի, հաւաքածոյք ի Նախնեաց եւ յարդեաց հանդերձ քերականական բացատրութեամբք. Բ. տպագրութիւն ճոխացեալ եւ բարեփոխեալ, Ե. վարդապետ Դուրեանի. Գին 7½ ղրշ։

Գրատանս մէջ՝ բաց ի սոյնմէ կը գտնուին ամէն տեսակ, հայերէն, գաղղիերէն, անգղ. եւ թրքերէն գրեանք չափաւոր գիներով։

Մեծաքանակ գնողաց համար զոհացուցիչ զեղչ։ 7—1

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ
Ց. Գ. ՓԱԼԱԳԱՇԵԱՆԻ

ՆՈՐ ԴԱՍԸՆԹԱՑՔ ԻՐԱԳԻՏՈՒԹԵԱՆ եւ բնական ու բնապատմական գիտութեանց։ Պատկերազարդ. Ա. Տարի։ Կրնայ ծառայել միանգամայն իբրեւ ընթերցանութեան դասագիրք։ Գին 3 ղրուշ։
ՏԱՐՐԱԿԱՆ ԱԿԶԲՈՒՆՔ ԳՐԱՀԱՇՈՒԻՑ, Թուաբանական խնդրոց լուծմանը համար կիրարկուած. Մանկավարժական ուղղութեամբ. Աշակերտաց մասն. Գին 3 ղրուշ։
ՆՈՅՆ, Ուսուցչաց մասն կամ Բանալին. Գին 3 ղրուշ։
ԱՐՈՒԵՍՏ ՏՈՄԱՐԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆ եւ վաճառականական գիտելիք. Պարզ տումար եւ կրկնատումար։ Դիւրուսոյց մեթոտ։ Ամէն մարդ կարող է ինքն իրեն սորվիլ։ Գին 6 ղրուշ։
Կեդրոնատեղի Մարգարեան գրատուն Մերճան

ՊՐՕՖԷՍՕՐ Վ. Ց. ՅԱԿՈԲԵԱՆ
ԲԱՌԱՐԱՆ ԱՆԳՂ.—ՀԱՅ.

Ականաւոր անգլիագէտներէ գնահատուած եւ իր տեսակին մէջ ամէնէն ընտիր այս բառարանը կը պարունակէ 55000 ամէն տեսակ բառ եւ ոճ, Բոլոր հնչումներն գրուած են այս գրքին սկիզբն ու վերջը ալ խնամով դրուած են [illegible], [illegible], [illegible] եւ անգլիերէնի մէջ յաճախ գործածուած համառօտագրութիւններ։

Կը գտնուի Պայպլ հաուզի եւ Մարգարեան գրատուններն, որպէս եւ այլ հայ գրավաճառաց քով։ Կեդրոնատեղին է Սէրվիչէն էֆէնտիի տպարանը, Սուլթան Համամ։

Գին քառթոնէ 54, ընտիր լաթ 60 հատ թղթի վրայ տպուած ½ կաշի 1 լ. օսմ. դպրոցաց, ուսուցչաց եւ մեծաքանակ գնողաց համար զեղչ կայ։ Փոստի ծախսը տպարանին վրայ է։

Բառգիրք հայ—գղ. Ե. Տիմիրճիպաշեան գին քառթոնէ 15, լաթ. 17½ նոյն տեղերը. Ձեռ զեղչ։

ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ
ՏԱՐԵՑՈՅՑ
1897 ԹՈՒԻՆ

ՉՈՐՐՈՐԴ ՏԱՐԻ

Հրատարակիչ. — Ն. Կ. ՊԷՐՊԷՐԵԱՆ

Հրապարակուեցաւ 1897 տարւոյ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՏԱՐԵՑՈՅՑՆ, որ բաց ի բուն Օրացոյցէն, կը պարունակէ հոգեբուժ բարոյական առածներ, [illegible], պատմական, գիտա[illegible] կարեւոր տեղեկութիւններ, ընտանեկան գեղեր, [illegible] բանաստեղծութիւններ, [illegible] մասնաւորի 1895 եւ 96 [illegible] Տարեցոյցին մէջ հրատարակուած Մեծ. Ս. Փանոսեան էֆէնտիի Օգտակար Նամակին Պատասխանը։

Կեդրոնատեղին է Նշան Կ. Պէրպէրեանի տպարանը, Կ. Պոլիս, Էսկի Զապթիէ ճամբայ թիւ 61 եւ ամէն հայ գրավաճառաց քով։

Ղալաթիա, Բօմպօն խանի ներքեւ Մեծ. Ն. Վրոյրի, եւ Եօրկանճըլար ճամբայ Ռուման եւ Ընկ. վաճառատունները, Օրթագիւղ Թէլէճի Պ. Վիչէնին խանութը։

Գին 6 ղրշ.

ՀԱՄԱՌՕՏ ԴԱՍԱԳԻՐՔ
ԱՌՏՆԻՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹԵԱՆ

7-10 տարեկան փոքրիկ աղջկանց համար։
Պատկերազարդ Ա. տարի։ Յօւսիկ Վ. Պ. Եսմէրեան. Հրատարակիչ Ց. Մատթէոսեան. Կ. Պոլիս։ Գին 3½ ղրուշ։
Այս պզտիկ գիրքը «Բիւզանդիոն»ի մէջ քննադատուելով բացուեցաւ թէ «իրական յառաջդիմութիւն մ'է այն». մենք ալ կը յանձնարարենք թէ Պոլսոյ եւ թէ գաւառներու բոլոր աղջկանց վարժարաններուն։

ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ Մ. ՏԷՏԷԵԱՆԻ

Սոյն գրասենեակը՝ իւր բազմաթիւ յաճախորդներով ամենուն ծանօթ ըլլալով, կը տպագրէ դասական եւ այլ [illegible] բացատրութեամբ եւ թարգմանութեամբ, կը խմբագրէ եւ մանաւանդ խիստ գեղեցիկ գրով կը գրէ յատուկ կայսեր մատուցանելի աղերսագիրները, կայսեր Թուղրան կը գծէ, տպագրուելու համար տաճիկ եւ այլ լեզուաց գրերը կը գրէ, տպագրական եւ փորագրական գործեր կը ստանձնէ, գիրք, թուղթ եւ գրիչ կը հայթայթէ, գիները չափաւոր են եւ զուրերուս համար դիւրութիւններ կը տրուին։ 10—8

ԿԻՐԱԿՆՕՐԵԱՅ ՎԱՐԺԱՐԱՆ ԲԵՐԱ

Բերայի Պատ. Կրթ. Խնամակալութեան հսկողութեան տակ հաստատեալ կիրակնօրեայ առեւտրական վարժարանի Ե. շրջանը սկսաւ Նոյեմբեր 3, կիրակի օր, ժամը 6ին, Եսաեան վարժարանի մէջ.
Եօթն ամսոյ մէջ, միայն կիրակի օրեր 3 ժամ զբաղմամբ պիտի ուսուցուին.
1. Վաճառականութիւն. — Առեւտրական օրէնք եւ սովորութիւնք, առեւտրական թղթոց զանազանութիւն ու գործածութեանց եղանակներ։
2. Տոմարակալութիւն. — Պարզ տումար, կրկնատումար եւ ամէն տեսակ ընթացիկ հաշիւներ։
3. Հաշուագիտութիւն. — Առեւտուրի մէջ պատահած ընդհանուր հաշիւներ, [illegible] գործառնութիւնք են։
Վճարումն է ամսական 20 ղրուշ կանխիկ։
Դիմել Եսաեան վարժարան Բերա
ՅԱԿՈԲ ԲԱՂՐԱՏՈՒՆԻ
Վկայեալ Հաշուակալ
Առեւտրական վարժարանին

Տօ նախապատրաստութեան ինչպէս նաեւ գաղղիերէն եւ անգլիերէն թղթակցութեան վարժ պաշտօնեայ երիտասարդ մը կը փափաքի գրագրի պաշտօն մը ստանձնել վաճառատան մը մէջ։ Դիմել «Բիւզանդիոն»ի խմբագրատունը։ 6—5

Երիտասարդ մը կը փափաքի առեւտրական տան մէջ գրագրի պաշտօն ստանձնել։ Դիմել «Բիւզանդիոն»ի խմբագրատունը։ 6—5

ՄԵՐ ՊՐՈՒՍԱՅԻ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ

Բիւզանդիոնի Պրուսայի բաժանորդները կամ բաժանորդ գրուիլ ուզողները կարող են դիմել Մանուկեան Առաքել էֆ.ին որ մեր գործակալն է հոն, եւ մեր ընկալագիրն ստանալով անոր վճարել։
Պրուսայի մէջ նաեւ անոնք որ ծանուցում ունին Բիւզանդիոնի միջոցաւ հրատարակելու համար, կարող են նոյն էֆ.ին դիմել։

ՄՈՍ
ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվրբուլ եւ Միջերկրականի մէջ բանող շոգենաւեր

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Ամասիա	3500	Թիւրս	2500
Ռուսինէ	3500	Մարէօթիս	2500
Մէնիւս	3500	Նէրգիս	2500
Անիուպիս	3000	Բերա	2250
Ապօր	3000	Օսիրիս	2250
Անօբիւս	3000	Սֆինքս	2000
Օսմանլի	3550	Կառքօնի	1500
Ֆարօս	2750	Կիէն	1500

Թէպէ շոգենաւը դէպի 10 ին (Ն. Տ.) Լիվրբուլէն հոս կսպասուի ընդհանուր ապրանքով։
Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ եւ ԸՆԿ.
Ուիթօլ խան
ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ եւ ԸՆԿ.
34, Ճէյմս Սդրիդ, Լիվրբուլ

ՔԻՆԱՐՏ
ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվրբուլ եւ Սեւ-ծովու մէջ բանող շոգենաւեր

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Ումպրիա	7718	Ամալֆիա	3574
Էտրուրիա	7718	Մարաթոն	2403
Սէրվիա	7391	Ալփս	2393
Ուրանիա	7268	Սարակօսա	2166
Բավոնիա	5587	Թարիֆա	2246
Սէֆալոնիա	5517	Բալմիրա	2144
Կալլիա	4809	Թրինիտատ	1899
Սայթիա	4557	Մօրոքքօ	1855
Ալճէրիա	2143	Պրիթիշ Քուին	735
Քէտար	1876	Քարինթիա	5598
Շէրպուր	1614	Սիլվանիա	5598
Կատալոնիա	4845	Փամփանիա	12950
Պօթնիա	4531	Լուքանիա	12950

[illegible] շոգենաւը հոս ժամանեց։
Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Զ. ՃՈՒԻ գործակալատար
Սվրքախաթու խան, Թիւ 4
Ղալաթիա

ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՈՔԵԱՆ
Ն. ՔԱՓԷ ԵՒ ԸՆԿ.
Մարսիլիայի եւ Պաթումի մէջ կանոնաւորապէս բանող

Մեկնելի շոգենաւը դէպի 9 ին (Ն. Տ.) կէս օրէն չորս ժամ յետոյ Նովորոսիսք պիտի ուղեւորի Սամսոն, Կիրասոն, Տրապիզոն եւ Պաթում հանդիպելով։
Արմենի շոգենաւը դէպի 15 ին (Ն. Տ.) Մարսիլիա պիտի ուղեւորի կէս օրէն չորս ժամ յետոյ։
Ա. կարգ 245 Ֆրանք
Բ. » 175 »
Ուղեւորութեան [illegible] Նաւուղեւորի, ուղեւորութեան եւ այլ տեղեկութեանց համար
Դիմել առ գործակալատար
ԹԻՄՈԹԷ ՐԸՊՈՒԼ
Մումհանէ փողոց Թ. 1

ՖՐԷՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ ԵՒ ԸՆԿ.
ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվրբուլ եւ Սեւ-ծովու մէջ բանող շոգենաւեր

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Վիքթօրիան	10500	Ֆլավիան	3500
Ամէլիան	10500	Լիւէրչիէն	3500
Բէտըրիան	10500	Բըրմիէն	3000
Լանքաստրիան	9000	Ալճէրիան	2500
Ֆիլատելֆիա	9000	Արապիան	3500
Գոլըմպիան	8000	Աթէնիան	2500
Ծօրճիան	8000	Անտալուզիան	2500
Պոլոնիան	8000	Ալպանիեն	2500
Ֆլորենթիան	8000	Լէտալիան	2000
Ֆալէրնիան	3700	Մինծօ	900
Վալօնիան	3700	Օրօրդօ	800
Ֆլամինիան	3700	Լիսպօն	800
Ֆապիան	3500		

Արտաքեան շոգենաւն հոս ժամանեց Լիվրբուլէն ընդհանուր վաճառքով։
Ապրանքի տէրերէն կը խնդրուի իրենց ապրանքն այլուր փոխադրելու կամ Ղալաթիոյ մաքսատունէն հանելու համար իրենց հրաժանագը ղրկել շոգենաւին ժամանումէն 24 ժամ առաջ։
Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել առ ԷՏՎԱՐ ԼԱՖՈՆՏԷՆ
Մէհմէտ Ալի փաշա խան, Թիւ 1
Ղալաթիա

ՏՕՔԹՕՐ Պ. ՇԷՐՊՕՆՈՑ
ԿԱՄ
ՀՈԳԵՓՈԽԵԱԼ

Թէոֆիլ Կօթիէի էն հետաքրքրաշարժ եւ իր տեսակին մէջ առաջին սքանչելի վէպ մ'է, կը ծախուի Զագմաճըլար Եօքուշու թիւ 29 Յովհան էֆ. Աշճեան գրատունը, գին 4 ղրշ.

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ
ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒՄԱՐ
906,000,000 ՖՐԱՆՔ
ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ ԵՒՐՈՊԱ

Փարիզ, 16, Պուլվար տէ զ'Իթալիէն 1, 3 էր Լը Բէլըթիէ փողոցի անկիւնը յինուած 1845 հիմնուեալ է վեր
Ապահովագր. ներու վճռ. 1,123,000,000
1895ի տարեկանի
Ապահովագրեալներու վճռ. 87,000,000
Հասոյթ 196,000,000
Նոր ապահովագրութիւնք 661,000,000
1896 յունուար 1
Ասանդք եւ անշարժ կալուածք յԵւրոպա 40,000,000
Ցանկեալ դրամագլուխ 124,000,000
Արդիւնապահովագրութիւնք 4,141000000
Տիեզերական ապահովագիր
Շահարժութիւններու բաշխումն եւ ապահովագիրներու վերադարձումն՝ ի դէպ մահու։ Պայմանադրութեան նոր եղանակ, սկսեալ Առաջին տարւոյն լրանալուն պէս։ ԱՌԱՆՑ ՎԵՐԱՊԱՀՈՒՄԻ ի մասին բնակութեան եւ ուղեւորութեան. Հինգ տարի ետքը ԻՐԱՒՈՒՆՔ տալով Ընկերութեան փոխառութիւններու [illegible] գումարը նշանակուած է ապահովագրին մէջ։ Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւններու համար դիմել առ
Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա
Ճ. ՌԻ. ՀՈՒԻԹՕԼ ԵՒ ԸՆԿ.
Վօյվօտա փողոց, Վիթալիս խան
Ղալաթիա

ԳԱՒԱՌԱՑԻ ԲԱԺԱՆՈՐԴՆԵՐՈՒՆ

Մասնաւոր գաւառներու այն ընթերցողներէն որք արդէն ծանուցած են որ կ'ուզեն Բիւզանդիոնի բաժանորդութիւնը բայց դեռ չեն ղրկած բաժնեգինը, կը խնդրենք փութացնել վճարումնին, եթէ չեն ուզեր որ թերթին առաքումն ընդհատի։

Հեռաւոր գաւառներու ընթերցողներն (որք շաբաթը մէկ անգամ սուրհանդակ կընդունին) առաջիկայ շաբաթ օրէն եւ պիտի ստանան Բիւզանդիոնի ծրարն, եւ այնուհետեւ բաժնեգինը ղրկողները միայն պիտի ստանան թերթը։

ՔՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷ
ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԴՐԱՄԱԳԼ. 200,000,000 ֆր.
ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ Կ. ՊՈԼՍՈՅ
Գարաքէօյ Եէնիճամի մօտ Հալեպեան խան
ԴԻՐ-ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ
Պոլիս Սուլթան Համամ [illegible] խան

ՔՐԷՏԻ ԼԻՕՆԷՆ կը կատարէ Պանքայի ամէն գործողութիւններ. արժէթուղթի վրայ փոխատուութիւն. Հաշուընթացներ կը բանայ՝ արժէթուղթեր գրաւ առնելով. փոխանակագիր կը հանէ Ֆրանսայի ու օտար երկրաց զանազան հրապարակներու վրայ. Վարկի Թուղթեր կուտայ. Սակարանի յանձնարարութիւններ կը կատարէ. վճարումներ կ'ընդունի, եւ պայմանաժամեայ աւանդներ կուտայ որոշեալ պայմաններով։

ՊՈԼՍՈՅ ԴԻՐ-ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆԸ կը կատարէ Պանքայի ամէն տեսակ գործեր. ապրանքի փոխարէն փոխատուութիւններ կ'ընէ. ապրանքներ կ'ընդունի իբրեւ անպարտ աւանդ՝ մինչեւ զետեղման վարձքն ստանալով եւ կամ Կ. Պոլսոյ եւ օտար երկիրներու մէջ վաճառելու յանձնառութեամբ։

ԱԶԴ

ՅԱԿՈԲ ԷՖ. ՍՈՒՔԻԱՍԵԱՆ կը ծանուցանէ յարգոյ հասարակութեան թէ իւր Խաւեար խանի մէջ ունեցած գինի Տէրօն այս անգամ փոխադրուած է Կալաթա Զիւլֆարի փողոց Եուսուֆ Իզզէտտին խանի ներքեւ Թիւ 2 մթերանոցն։

Ցիշեալը արժանացած է Օսմանեան Իքթիխարի եւ Շիքակոյի ու Պուլկարիոյ առաջին արծաթ Մետալներու։ Սոյն մթերանոցին մէջ կը ծախուին իւր չինած Բարթալի տեսակ տեսակ գինիներ սեղանի. մանաւանդ հիւանդաց համար հին գինիներ, գնահատուած երեւելի բժշկաց կողմէ, տակառով, քոշով եւ շիշով։ Նոյնպէս բազաքը խաղողէ եղած մաստիքա եւ Բարթալի ճիպրէի աւագ օղի, որ փափկաճաշակաց կողմէ արդէն գնահատուած են։

Լ. ԵՒ Ա. ՍԷԹԵԱՆ ԵՂԲԱՐՔ
ՀԻՄՆԵԱԼ ՅԱՄԻՆ 1878, ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ՆՈՐԱՁԵՒՈՒԹԵԱՆՑ
Թօզգաբանի խան Սուլթան-Համամ, ապէրին մօտ Թիւ 4 Սէրվիչէն տպարանին կից, Կ. Պոլիս

[illegible]

ՊՈՕՏԷ.— Պարզ եւ Մուսլինի վրայ, բանուած ամէն լայնքով. մանաւորապէս օժիտի համար ճոխ տեսակներ, Վօլաններ Նիւօներու համար։— ՏԱՆԹԷԼԱ.— Վալանսիէն, Գիւռօ, Թիւլ, Քէօրիւր, Շանթիյեր, Պաբժօն, Իռլանտեզ ամէն տեսակ, Մետաքսէ, Քթանէ եւ Բուրդէ։— ԲԱՍՄԱՆԹԸՐԻ.— Պունճուքով, եւ առանց Պունճուքի Մետաքսեայ եւ ոսկեզօծ զանազան տեսակներ, Մօթիֆ, Կանաթիթիւ, Սէնթիւր, Մառապու, Փետուր եայլն։ ԳՕՐՏԷԼԱ.—Կրօն, Մուաէ, Սաթէն, Ֆանթէզի, Շանժան, Թաւշեայ ամէն տեսակներ ամէն լայնքով։— ԳՐԷՔ ԵՒ ԿԱԶ.— Գռէբ տը Շին, Գռէբ Անկլէ, Գռէբլիս, Կազ, Կըրնատին, պարէժ բուրդ եւ մետաքս, Թառլաթան, Մուսլին եայլն։— ՖԱՔԷՕՑԼ.— Ամէն տեսակ Թանթէլայէ, Ֆաքէօլ Ֆիչիւ, Շարբ, Անտալուզ, Գլխարկի վէլօ, Թիւլ վարագոյր բանուած եւ Տանթէլայէ, ծրարով եւ պատրաստ չինուած ձիպինցուներ։— ՁԵՌՆՈՑ.— Կաշիէ, Մետաքսէ եւ Քթանէ։— ՔՈՐՍԷ.—Գաղղիական ընտիր եւ ձեւաւոր, պարզ, Բըլուզով եւ Մետաքսէ։— ՀԱՐՍԱՆԵԿԱՆ ՔՕՂԵՐ.—Կրնունքի համար տուլ հագուստ եւ գլխարկ։— ԲՈԴԵՂԷՆ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐ.— Շալ Ֆիչիւ եայլն։— Շալեր.— Շալ Գաւառներու համար, ծաղիկով նաեւ Ֆինօ Շալ էքօսէ ամէն մեծութեամբ։

Ամենքն ալ առաջնակարգ գործարաններէն ընտրուած. Ճաշակաւոր եւ հարուստ զանազանութիւն։ ՈՐՈՇ ԳԻՆԵՐ եւ աժանութիւն։ Մեծաքանակ եւ Փոքրաքանակ վաճառումնք։

ԴԱՄԻԱՆՈՍ ՓԱՓԱԶԵԱՆԻ ՀԱՆՐԱԾԱՆՕԹ
ԿՕՇԿԱԿԱՐԱՏՈՒՆԸ
Մահմուտ փաշայի փողոցը, 211 Ե. Ղալաթիա Գարաքէօյ (Կամուրջէն դէմ, Գօմպօն խանին անկիւնը), Թիւ 9։

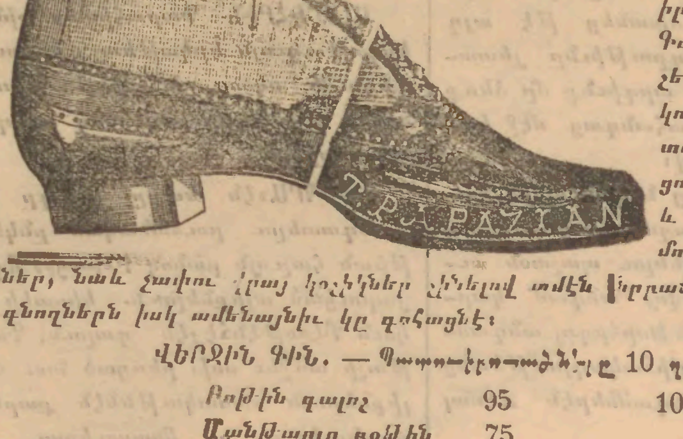

Որ տարիէ մը ի վեր ապրանաց սղութեան համար կօշիկներու գիները բարձրացուցած էր, վերջերս ի դիւրութիւն եւ ի գոհացումն իւր արգոյ յաճախորդաց Գաղիոյ առաջնակարգ կաշեգործներէն մեծ քանակութեամբ ապրանք բերել տալով գիները նորէն իջեցուցած է. ունի ամէն ձեւի եւ ամէն չափու վրայ խնամով պատրաստուած կօշիկներ, նաեւ չափու վրայ կօշիկներ չինելով ամէն խիստ ճաշակ եւ դժուարահաճ գնողներն իսկ ամենայնիւ կը գոհացնէ։

ՎԵՐՋԻՆ ԳԻՆ. — Պատուիրուածներու 10 ղրուշ աւելի։

Բոթին գալոշ	95	105	Կլասէ
Մանթարլը բոթին	75		
Կէթայ	75-80	85	»
Բոթին	68	75	»
Ըսկարբին	55	60	»